

Laivo Eksplozijoje Žuvo 42 Žmonės

Biznierių Išsigando Angliakasių Streiko

Nauji Teroro Žygiai Rusijoje

EKSKURSIONO LAIVO EKSPLOZIJOS ŽUVO 42 ŽMONĖS.

Rugpjūčio 18 d. eksplozavo boileris ekskursiniam laive Mackinac, kuris plaukė iš Newport į Pawtucket, R. L., su ekskursija. Tuo laiku laive buvo 677 ekskursantai ir netikėtai eksplodavo boileriui, viršaus 20 žmonių užmušta vietoje, kiti prigėrė iššokę iš laivo ir dar kiti apšutinti garu tuojaus pasimirė. Garu apšutintų ir kitaip sužeistų siekė apie 100 skaitlinę. Iki rugpj. 20 d. žuvusiųjų skaitlius siekė 42 žmonės, tačiau daugelis dar yra labai pavojingai apšutintų garu ir manoma, kad keliolika sužeistųjų dar mirs. Valdžia išakė pradėti net tris tyrimus šios nelaimės priežasties.

BIZNIERIAI IŠSIGANDANGLIAKASIŲ STREIKO.

Wilkes Barre ir apylinkės biznierių išsigando bišartinančio angliakasių streiko ir tuojaus išrinko komitetą iš 16-kos smarkiausių biznierių pradėjo daryti žygius, kad suvedus angliakasių atstovus su darbdaviais į naujas derybas. Vienok Angliakasių Unijos prezidentas p. Lewis biznieriams pastebėjo, kad nesikištų ne į savo reikalus.

Kadangi iki šiol nesimato jokių perspektyvų naujų derybų užmezgimui, tad angliakasių rengiasi pamesti darbą su 1 d. rugsėjo. Apie 148,000 angliakasių streikuos, jei nepavyks iki rugsėjo 1 d. naujos sutarties sudaryti su darbdaviais. Apskaitoma, kad angliakasiams vien neuzdirbtomis algomis bus nuostolių po 1,150,000 dol. į dieną. Yra manoma, kad laike streiko kasyklose bus palikti pompėnai pridabojimui vandenį traukiančių iš kasyklų pompų, kad tuo budu apsaugojus kasyklas nuo užsėmimo vandeniu ir dalinai jų sunaikinimo.

NAUJI TERORO ŽY-GIAI RUSIJOJE.

Londono žinios skelbia, kad pastaruju laiku prasidėję nauji teroro žygiai Rusijoje prieš biznierių ir prieš komunistų valdžią nepritarėčius žmones. Esą Rygos pranešimas pasiremiant, komunistinė valdžia išsiuntus iš Maskvos į Sibirą visus žymesnius juvile-

rijos pramonininkus ir jų nuosavybę konfiskavusi. Taipgi esą įvykę visa eilė suaudimų be teismo komunistams nepakenčiamų žmonių. Sulig pranešimų iš Rygos šitas teroras prasidėjęs netik didesniuose Rusijos miestuose, bet net ir mažuose miesteliuose ir net kaimuose. Esą iš vieno mažo miestelio išvaryta visi „neproletarai“ gyventojai ir jų namai ir kitas turtais atiduota „ištikimų darbuotojų klasei“.

SIRIJA REIKALAUJA NEPRIKLAUSOMY-BĖS.

Sukilusių prieš prancuzus Sirijos druzų vadas, sultonas Atršo, pareiškė, kad prancuzų priespaulda nebepakenčiama ir esą dabartinis susikilimas — tai tik pradžia visuotinos sirų revoliucijos, kuri nesustos tol, iki nebus iškovota Sirija visiškai nepriklausomybė. Esą sirai geriau mirsią kovoje, negu kad kentėjęs ilgiau prancuzų tyronybę.

BELGAI SUSITARĖ SKOLŲ MOKĖJIMUI.

Belgijos atstovai susitarė su Jung. Valst. valdžia savo skolų mokėjimo klausimu. Karo metu ir po karo Belgija iš Jung. Valstijų gavo paskolos viso 417,780,000 dol. ir šitas skolas Belgija mokės per 62 metu. Kadangi karo laiku gautoji paskola iš Jung. Valst., kuri siekia 171,780,000 dol., prezidento Wilsono pažadėjimu duota specialia privilegija, tad ir dabar susitarė už šitą sumą neimti nuosimėnų. Tačiau su nuosimėniais už pokarinę paskolą Belgija Amerikai turės sumokėti viso 727,830,000 dol. Vadinasi, mažutė Belgija yra praskolinusi Amerikai iki pat ausų. Vienok ir tai klausimas, kaip bus su dovanotais nuosimėniais už karinę paskolą, nes Wilsonui priešingoji politikierių grupė griežtai priešinas tokiui dovanai ir todėl sutarties senate galį buti neratifikuota.

PRAGYVENIMO KAINOS KYLA.

Vašingtono Darbo Departamento statistikos liudija, kad pragyvenimo kainos Jung. Valstijose vis dar kyla. Šiandien abelnai paėmus pragyvenimo reikmenis yra brangesnės apie

75 nuoš. sulyginus su 1913 m. kainomis. Aiškiau tariant, kas galima buvo nupirkti 1913 metais už 1 dol., tai šiandien reikia mokėti \$1.75. Tuo tarpu darbdaviai visomis pusėmis šaukia, kad pragyvenimas eina pigyn ir kur tik galėdami kapoja darbininkams algas.

NERAMUMAI ANGLI-KOJE DIDĖJA.

Prie visų Anglijos valdžiai budų rugpjūčio 22 d. sustreikavo jureivių unijos pečkūriai ir šis streikas sutaraliziavo Thames, Southampton ir Sydney, Australijoje, uostus. Nors jureiviai sustreikavo priešais unijos valių ir jų vietos tuojau užpildytos streiklauziais, tačiau Anglijos valdžia numato, kad darbininkų neramumai yra sujungti su propaganda armijoje ir laivyne, kuri esą varoma komunistų agentų, vadovaujama iš Maskvos. Taipgi pranešama, kad Anglijos Angliakasių Federacijos atstovai priėmė valdžios pasiulytas sąlygas ir darbdaviams ištraukus savo reikalavimą algų numažinimui, išnyksta pavojus gru-

Iš Lietuvos Laikraščių

JAU RUOŠIASI PLUKDYTI MIŠKĄ NEMUNU

Gautomis čia žiniomis iš Vilniaus, Gardino ir kitur lenkų okupuotų Lietuvos dalių, ten pradėdama ruoštis prie miško Nemuno plukdymo. Kai kurios lentpiuvės imama atgaivinti ir miško pirkliai pradėdaruoti savo tarnautojų aparatą miško plukdymo reikalams.

ANGLŲ KREDITAI PALINGINTI.

Anglų firmų kreditai, duotieji Klaipėdos miško pramuonei ir prekybai, apie kuriuos buvo spaudos pranešama, kad jie yra atšaukiami nuo š. m. liepos mėn., paskutinėmis žiniomis yra pailginami iki š. m. spalio mėnesio. Kadangi tie kreditai buvo atšaukiami motyvuojuant tuo, kad Klaipėdos kraštas, neturėdamas pakankamai miško, negalės tų kreditų produktingai sunaudoti, tai dabar yra pamato manyti, kad Anglų firmos turi išspudžiuoti, kad Klaipėdos kraštas reikiamosios miško medžiagos tranzito keliu gaus dar šį rudenį.

VILNIJOJ SUNKĖJA EKONOMINĖ PADĖTIS.

Vilniaus prekybos ir pramonės įstaigos kaskart patenka vis sunkesnėn padėtin. Nesupratimai tarp darbininkų ir fabriku ir dirbtuvių savininkų daug-

mojusio angliakasių streiko.

IVAIRIOS ŽINUTĖS.

— Suomija, Švedija, Norvegija, Danija, Lenkija, Vokietija, Rusija, Estija, Latvija ir Danėigas pasirašė sutartį alkoholio šmugeliui sustabdyti.

— Jung. Valst. valdžia išsiuntė pakvietimus 42 valstybėms dalyvauti radio-telegrafo konferencijoje, kuri įvyks Vašingtone 1916 m. pavasary.

— Jung. Valst. yra apie 30,000 funkcionuojančių bankų, kurių kapitalas siekia 7 bilionus dol., o deponiztai viršaus 50 bil. dol. 1875 m., arba 50 metų atgal, višose Jung. Valst. buvo tik apie 3,000 bankų su kapitalu ir perviršiu 850 mil. dol. ir su mažiau 2 mil. dol. deponiztu.

— Leningrade padaryta krata buvusio caro siuvėjo namuose, kurio vardas yra Lidalv ir dabar jis turi bankinį biznį. Paryžiuje, ir šiuose namuose atrasta didelė daugybė auksinių ir sidabrinų daiktų, išsodintų brangiais akmenimis. Šitas radinys siekia daug milijonų dolerių.

JAUSIAI PAMINĖJIMAI

Kai kurie pamėnėdžia, kad 13 tųkių bylų. Bankrotų skaičius didėja. Magazinių ir krautuvių dienos apyvarta kasdien eina mažyn. Lyginant šį laiką su atitinkamu perėitų metų laiku matyti žymus skirtumas šių metų nenaudai.

KONSTITUCIJOS ŠVENTĖ.

Rugpj. 1 d. yra paskirta švesti paminėjimui priėmimo konstitucijos. Šventė praėjo šaltai, negu įkonstitucija patikėjimam žėja, kadangi kadamai ją laužo. Kadamai, manydami visas dangaus šventenybes savo globoj turį, tai nekonstitucijai nepripažįsta šventumo, o ją laužo. Tiek prisiminė šią šventę bešventiant.

IŠSIŪSTI SOCIALDEMOKRATAI.

Kedainių karo komendantu įsakymu tapo išsiųsti iš Kedainių miesto ir apskrities visam karo stoviui Krakių socialdemokratų organizacijos pirmininkas Kastas Liutkus ir sekretorius Pranas Žukauskas kaip kenksmingi visuomenės ramybei.

NEŽINO, UŽ KĄ KONFISKAVO.

Vos suspėjo išėiti 3-sis Vilniaus lietuvių laikraščio „Keli“ numeris, ir jį tuoju sukonsfiskavo. Kon-

fiskuotojai teisinosi nežina, už ką konfiskuoja. Spėjama, kad už įžanginį straipsnį, kur kalbama Vilniaus klausimu.

APSKUNDĖ VIRŠININKŲ.

Kauno Apygardos Teismui šiomis dienomis iteiktas skundas prieš Kauno miesto ir apskrities viršininką už tai, kad neregistruojami Lietuvos Profesinių Sąjungų Centro Biuro įstatai.

ROMA IŠTĖKIMAI TARNAUJA LENKIJA.

Pranešama, kad ryšys su lenkų akcija pašalinti iš vietos Vilniaus vyskupą Jurgį Matulevičių, kaip lietuvių, Vilniaus vyskupijos kunigai — klebonai ir dekanai pasiumtė popiežiaus nunėjimui Varšavoj Lauri peticija, kuria užtaria vyskupą Matulevičių ir pareiškia, kad lenkų nacionalistų šmeižtai prieš jį neturi jokio pamato ir užtikrina, kad vyskupas Matulevičius eina tinkamai savo pareigas ir sumaniai Valdo Vilniaus dieceziją. Bet kadangi Roma ištikimai tarnauja Lenkijai, tai nežurint šio Vilniaus krašto kunigų balso, vis delto popiežiaus sankeionavo Vilniaus okupuotų lenkų darbus ir vyskupas Matulevičius pašalintas iš vietos. Vienok lietuvių klerikalnis pasaulis poserovei garbina popiežių ir klupsčiuoja prieš jo lenkiškų žygius linkui lietuvių ir Lietuvos.

VANDUO APSĖMĖ GARLIAVĄ.

Nuo Birštono iki Garliavos visomis Nemuno pakrantėmis vanduo apsemė pievas ir dirvas. Vietomis dirvos apsemtos su nupiautais ir nepiautais javais. Kai kur vanduo nunešė šieną ir nupiautus, bet nesuspėtus suvežti javus. Ties Garliava ypatingai susispyrė vanduo ir užliejo dalį Garliavos miestelio. Vandens kiekis vis dar auga, matyt, iš aukštesnių upės vietų.

ŠALINA PAŽANGIUOSIUS MOKYTOJUS.

Lazdijai. Seinų apskr. Švietimo Komisija savo posėdy paliuosavo 10 mokytojų. Inspektorius iš savo pusės taip pat apie tiek atleisgiąs. Paliuosuoti visi kaip vienas „už netinkamą pareigų ėjimą“. Išskyrus du ar tris, visi profesininkai. Beceenziai (net su Jokanto papeikimais) palikti, o cenziniai paliuosuoti. Švietimo Komisija susidėda iš 3-ju ūkininkų „negramatnų“, aptiekoriaus ir „žiburio“ gimnazijos direktoriaus kun. Guštaičio. Tokia komisija nutarė, kad tie mokytojai netinkami. Visi komisijos nariai krikščionys demokratai.

Lietuvos Aviacijos Šventė

Lietuvos laikraščių pranešimu, metinė tradicinė Lietuvos Aviacijos Šventė šiemet pavyko labai gerai ir net naujų laimėjimų aviacijos plotmėje parodyta. Lietuvos laikraščiuose paskelbti „Eltos“ žinia trumpai apibudina šios šventės apvaikščiojimą: Rugpjūčio 1 ir 2 dienomis Kaune įvyko Lietuvos aviacijos šventė. Į ją atvyko ir Latvių aviacijos atstovai: pulkininkas Baško, kapitonas Jakubovas ir vyr. leit. Rimša. Pirmą dieną šventę dalyvavo vyriausybės atstovai, visuomenės ir kultūros darbuotojai ir laikraštinkai. Daugeliui norinčių teko ir paskraidyti, o kitiems teko malonumas pamatyti mūsų lakunų vikrumą ore.

Antrąją dieną aerodromas buvo atviras platesnei visuomenei. Taip pat kaip ir pirmą dieną daug svečių skraidė orlaiviais. Tik vienas išvykis buvo benuseslėgias svečių upą. *Pakilus aeroplanu vienai panelei, uai motoras truko ir jo dalis su prapeleriu nukrito. Ačiu lakuno sumanumui ir drašai aeroplanas iš lėto pradėjo leistis, bet užkluves už medžio šakų niugriuvo. Lėkusieji aeroplanu — lakunas ir viešnia — išliko visai sveiki. To nepaisydami svečiai, ypač padrasinti besivartančių ore kitų aeroplanų, skraidė iki pat vakaro. Bendrai, šių metų aviacijos šventė praėjo labai gyvai ir linksmi.*

Svarbiausia naujanybė šioj Aviacijos Šventėje buvo p. Guštaičio naujai išrastoj aeroplano parodymas. Apie šitą naujanybę Lietuvos aviacijoje „Liet. Ūkininkas“ rašo sekamai:

PASIKEITIMAS POLITINIAMS KALINIAIS.

Kaip teko patirti iš tikrų šaltinių, dabar vyksta paruošiamieji darbai pasikeitimui politiniams kaliniams tarp Lietuvos ir Rusijos.

BESIMAUDYDAMI MAUDO LIETUVĄ.

„Lietuvis“ (29 Nr.) rašo: „eina girdas, kad dabar viename kurorte mūsų vyriausybės aukšti žmonės mėgina derėtis (kitai sakant, informuoti) su Lenkijos agentais. Ar tai tikrtiesa, ar ne, nesimame tvirtinti. Gerai butų, kad Elta šiaip ar taip praneštų, ar turi kokio pagrindo tas girdas“.

PERSEKIOJA LIETUVIŲ MOKINIUS.

Bezdonų stoty okupuotų žandarai sulaikė važiuojančius vasaros atostogoms Vilniaus lietuvių mokyklų mokinius užtai, kad jie vagone tarp savęs kal-

Dar prieš porą metų greičio rekordų mažu savo konstrukcijos orlaiviu buvo pasiekę mūsų lakunas p. Dobkevičius, bet jam nepavyko pasikėlimas ir nusileidimas patobulinti. Šiomis dienomis sensaciją padarė kitas mūsų jau žinomas gabus lakunas vyr. leit. p. Guštaitis savo konstrukcijos aeroplanėlį ištobulinęs į oro „Fordo“ tipą. Šis aeroplanėlis, turėdamas tik 30 arkl. pajėgų motorą, pats ilgumo 5,7 metr., sparnų plotu 11,5m, sverias 190 kl. pakelia 130 kl. svorio ir skrenda 143 km. į valandą, sumaudodamas valandai vos 7 klg. benzino. Bet didžiausioji jo vertybė ta, kad jis pakyla pasibėgęs tik 30 metrų, o nutupdamas bėga vos 10 mtr. ant žemės. Tokiu budu jis gali pakilti ir nusileisti kiekvienoje lygesnėje pievelėj. Aeroplanėlis įkainuojamas 5,000 lt. Šiuo išradimu p. Guštaitis yra padaręs aviacijoj didžiausį darbą. Jo konstrukcijos lakstytuvėlis yra tiesusis žingsnis į tikrąją aviacijos tikslą — padaryti orlaivį kasdienine susisiekimo priemone, gražinti žmogui sparnus.

Nedidelė jo kaina, patogus pakilimas ir nusileidimas yra tie tikrieji daviniai, ko aviacija turi pasiekti.

P. Guštaičio užkariavimas jau leidžia mums svajoti, jog sulauksim tos gilynės, kad savo lakstytuvas turėti bebus mažesnė prabanga, kaip dabar yra turį koki nors „Fordo“ automobilį. Lakuno Guštaičio išradimas buvo progos pamatyti per aviacijos šventę.

bėjo lietuviškai. Kol kamantinėjo mokinius, traukinys nuėjo su jų daiktais. Vargšai vaikai liko pusiakely be daiktų ir pinigų.

LIETUVIAI LENINGRADO IŠKILMĖSE.

Lietuvos universitetas gavo kvietimą dalyvauti Leningrado mokslo akademijos 200 metų sukaktuvių iškilmės, kurios truks nuo rugsėjo 1 iki 15 d. Universitetas į sakytas iškilmes deleguoja medicinos fakulteto prof. Bagdoną, technikos fakulteto prof. Šimkų ir teisių fakulteto docentą V. Stankevičių.

BEDARBIŲ SKAIČIUS KAUNE.

Paskutinėmis statistikos žiniomis, Kaune dabar yra apie 1,000 bedarbių. Jų dalis netrukus gaus darbo prie kanalizacijos ir vandentraukio, o gal ir kitose įmonėse.

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tevyne“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taisyklingai savuoju žodžiu. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugražinimui.

KOMUNISTINIS IŠGŪVERIMAS.

Visa rimtesnioji Amerikos lietuvių dalis jau kelinti metai turi progos būti liudininkais komunistinio išgūverimo. Šitiems „patepiems darbininkams“ jokių faktų nereikia, kuomet jiems prisieina reikalo ką nors apšmeižti, išniekinti, išskolioti. Ir reikia pasakyti, kad komunistinio pasaulio vadai ir jo spauda kai kartas yra didžiausiais išgūverėliais ir čionai bent kokios sąžinės ar žmonišumo neieškok — to nerasi nei su žiburiumi.

Jau eilii eilėmis yra įrodyta šitas faktas pačių komunistų darbais, bet pastaruoju laiku dar vienas labai reikšmingas „komunistinės kultūros“ šadevras iškilo. Štai staigia mirtimi pasimirė SLA. organizacijai jau daug pasidarbavęs vienas pirmųjų jos darbuotojų ir buvęs SLA. Sekretorius ir Prezidentas, velionis M. J. Damijonaitis. Visa pažangioji spauda, išskyrus komunistinę, su apgailėstaviu paminėjo „tokią staigią mirtį velionio Damijonaičio ir pripažino, kad velionis visą savo amžį dirbo lietuvių visuomenės labui ir kiek galėjo tiek patarnavo mūsų kulturai ir Amerikos lietuvių visuomeniam gyvenimui. Vienok komunistų vadai negalėjo ramiai praėti nei pro šį ramų ir švarų žmogų net po to, kai jis jau buvo kapuose. Ir štai „komunistinės kultūros“ orakulai iš „Laisvės“ begėdiškiausiu būdu išskolioja ir apšmeižia velionį Damijonaitį, motamai besinaudodami ta proga, kad velionis iš kapų jau negalės savęs apginti ir atsakyti į tuos nepamatuotus komunistų šmeižtus.

Bet atsakinėti į visus komunistinės spaudos begėdiškus šmeižtus, kuriais ši dergia mirusį žmogų, būtų pažeminimu ir paties velionio Damijonaičio. Čionai mes padarysime pastabą tik tuo klausimu, kuris liečia SLA. organizaciją. Taigi šitie reksniai tikrina, kad velionis Damijonaitis, budamas SLA. Prezidentu 1910—11 metais, suspendavo ištisus SLA. apskričius vien tik už tai, kad jie drįsdavo atlaikyti savo konferencijas ir pagaliau net šitoki pareiškimą padaro: „Damijonaitis per vienus tik metus iš Susivienijimo išvijo kelis tukstančius socialistų ir kitų pažangesnių žmonių. Tai buvo vienas iš didžiausių Susivienijimo ardytojų viso tos organizacijos istorijoje.“ Šitaip tvirtinti tegali tik toki žmonės, kurie senai atsisveikinę su teisybe ir kurių vienatiniu tikslu yra

dergti ne jų kromeliui tarnaujantį žmones. Šitų žodžių rašytojui tais laikais teko dirbti SLA. Centre ir būti delegatu SLA. 25-me Seime 1910 metais, kuris įvedė naują konstituciją ir sulig Valstijų Apdraudos Departamentų reikalavimu nustatė SLA. nariams mokesnius, kad tuo būdu Susivienijimą legalizavus ir kitose valstijose, apert Pennsylvanijoje. Svarbu pažymėti ir tas faktas, kad šiame SLA. Seime didžiųjų delegatų sudarė socialistai ir todel socialistų kontroliuojamo Seimo priimta konstitucija teko ginti velioniu Damijonaičiui, kuris šiame Seime buvo išrinktas SLA. Prezidentu. Taigi šitas permainingas ir pertvarkymų mūsų organizacijoje įvedė ne velionis Damijonaitis ir ne kiti komunistų šmeižiam žmonės, bet pats Seimas, ir nei velionis Damijonaitis, nei kiti Pildomosios Tarybos nariai tuomet negalėjo kitaip elgtis, kaip tik pildyti konstituciją ir Seimo nutarimus. Nejaugi šitie reksniai mano, kad SLA. Pildomoji Taryba gali pastumti į šalį SLA. konstituciją ir Seimo nutarimus ir elgtis kaip jai patinka.

Ir jei tuomet kilo mūsų organizacijoj suirutė dėl naujos konstitucijos ir pertvarkytų narių mokesnių, tai užtai kaltas ne velionis Damijonaitis ir kiti tuometinės Pildomosios Tarybos nariai, bet didžiausiais kaltininkais yra panašūs šianaujiniam komunistiniam reksniam vaidų kėlėjai, kurie agitavo SLA. narius nepildyti Seimo priimtos konstitucijos ir nemokėti naujai pertvarkytų mokesnių. Taipgi ir apskričiai buvo spenduojami ne užtai, kad jie atlaikė savo konferencijas, bet užtai, kad jie tokiose savo konferencijose nutarė nepildyti Susivienijimo konstitucijos ir įsakė SLA. nariams nemokėti mokesnių sulig naujo pertvarkymo. Ir velioniu Damijonaičiui, kaip SLA. Prezidentui, tuomet neliko nieko kito, kaip tik ginti SLA. konstituciją ir Seimo nutarimus.

Akivaizdoje šitų faktų gali kaltinti velionį Damijonaitį už tas surištes Susivienijime tik besąžiniai žmonės. Ir turime pasakyti, kad šitie faktai yra gerai žinomi ir komunistiniams reksniam, nes ne vienas jų ir tuomet vadovavo toje „revoliucijoje“ prieš SLA. konstituciją ir Seimo nutarimus. Ypač tas labai gerai žinoma dabartiniam vyriausiam „Laisvės“ redaktoriui p. Vidikiui, kuris tuomet buvo SLA. organo „Tevynės“ redaktoriu. Vienok jis užsimerkęs prieš tuos višius žinomas faktus leidžia savo laikraštėje begėdiškai dergti mirusį žmogų. Ir šitas faktas dar kartą įrodo kokioj nešvarioj išgūverimo dumblynėj maudosi komunistiniai reksniai.

PERŽVALGA

Zalingo Valdymo Vaisiai.

„Liet. Žinios“ paskelbia sekama reikšmingą pranešimą: „Gautomis žiniomis iš Aknystos (priskirtos Latvijai), tenykščiai ukinkiai lietuviai esą visiškai patenkinti savo priskyrimu Latvijai. Ši savo pasitenkinimą jie pamatuoja grynai praktiškais išrovakimais: Latvijoje jiems esą mažesnis mokesnis už žemę, gauną lengvomis sąlygomis ir be ceremonijų žemės, ukiui kredito ir miško pirktis esą galima ukinkams tiek, kiek jam pačiam reikalinga.

„Vienas kaimas Latvijai pasieny, apgyventas grynų susipratusių lietuvių, kurio priskyrimas dar neaiškūs, linkstas į Latvijos pusę dėl tu pačių ekonominių motyvų.“ „Paduodame šią žinią mūsų optimistų žiniai su išpėjimu, kad ligšiolinė mūsų žemės ukio politika yra tokia, kuri pati varo mūsų ukinkus simpatizuoti ir žvalgytis per sieną.“ Tai yra labai reikšminga pastaba, kuri kai kartas patvirtina atvejį: atvejais mūsų reikšminga nuomonė. Mes sakėme ir sakome, kad ne užtenka vien patriotinių šukavimų vien tik už tai, kad jie drįsdavo atlaikyti savo konferencijas ir pagaliau net šitoki pareiškimą padaro: „Damijonaitis per vienus tik metus iš Susivienijimo išvijo kelis tukstančius socialistų ir kitų pažangesnių žmonių. Tai buvo vienas iš didžiausių Susivienijimo ardytojų viso tos organizacijos istorijoje.“ Šitaip tvirtinti tegali tik toki žmonės, kurie senai atsisveikinę su teisybe ir kurių vienatiniu tikslu yra

tininkais yra panašūs šianaujiniam komunistiniam reksniam vaidų kėlėjai, kurie agitavo SLA. narius nepildyti Seimo priimtos konstitucijos ir nemokėti naujai pertvarkytų mokesnių. Taipgi ir apskričiai buvo spenduojami ne užtai, kad jie atlaikė savo konferencijas, bet užtai, kad jie tokiose savo konferencijose nutarė nepildyti Susivienijimo konstitucijos ir įsakė SLA. nariams nemokėti mokesnių sulig naujo pertvarkymo. Ir velioniu Damijonaičiui, kaip SLA. Prezidentui, tuomet neliko nieko kito, kaip tik ginti SLA. konstituciją ir Seimo nutarimus.

Akivaizdoje šitų faktų gali kaltinti velionį Damijonaitį už tas surištes Susivienijime tik besąžiniai žmonės. Ir turime pasakyti, kad šitie faktai yra gerai žinomi ir komunistiniams reksniam, nes ne vienas jų ir tuomet vadovavo toje „revoliucijoje“ prieš SLA. konstituciją ir Seimo nutarimus. Ypač tas labai gerai žinoma dabartiniam vyriausiam „Laisvės“ redaktoriui p. Vidikiui, kuris tuomet buvo SLA. organo „Tevynės“ redaktoriu. Vienok jis užsimerkęs prieš tuos višius žinomas faktus leidžia savo laikraštėje begėdiškai dergti mirusį žmogų. Ir šitas faktas dar kartą įrodo kokioj nešvarioj išgūverimo dumblynėj maudosi komunistiniai reksniai.

ža lietuvių ėjo net ir balsuoti. Pagėgi apskriky, kame sodiečiai visi lietuviai, tebal-savo vos penktas dalis visų rinkikų. Šilutės apskriky 40% ir tik Klaipėdos apskriky — apie 50%. Taigi, jei kur daug ėjo, tai ėjo daugiausia miestiečiai, kurių tarpe yra daug vokiečių ir delto rinkimų išdaviniai toki keisti.“

Taip, labai keisti! Tik vargiai galima šitas keistumas pateisinti lietuvių apsilaidimu ir žiurėjimu į šiuos rinkimus kaip į ne labai svarbius. Juk lietuvių niekas nevertė stoti į vokišką „vienybės fronto sąrašą“.

Šitie rinkimų daviniai tokiais keistais išėjo greičiausiai delto, kad Klaipėdos Krašto gyvenimą Lietuvą valdančioji klerikalinė trijulė nori užtempti ant savo grynai klerikalinio kurlpalio. Jau Lietuvos laikraščiai rašė, kad šitos trijulės atstovai trankosi po Klaipėdos kraštą ir net valdžios teroru baugina gyventojus, jei jie nerems klerikalines trijūles užmačią. Todel labai galimas daiktas, kad Klaipėdos Krašto lietuviai, išsigandę Lietuvos valdonų skelbiamo teroro, šliesi prie vokiečių.

Nužeminti Vergai... Visas lietuvių klerikalinis pasaulis neapsakomai apsidžiaugė, kuomet sužinojo, kad popiežiaus „padovanojo“ 500,000 lyru jezuitų gimnazijai įkurti Lietuvoje ir „užmiršę“ popiežiaus smurto žygi Vilniaus klausimu vėl į garbiną ir į padanges kelia. Vienok tiems lietuviams, kuriems pirmoje vietoje stovi Lietuva ir jos ateitis, šitokiu popiežiaus „geraširdingumu“ džiaugtis nepri-seina ir kartu reikia pasigailėti, kad šandien Lietuvą valdo šitie nužeminti Vatikano vergai. Pagaliau, ir kuriems galams džiaugtis, kuomet popiežiaus tvirtina Lietuvoje lenkiškuosiu jezuitais! Kiekvienam yra žinoma, kad popiežiaus interesai reikalauja apsodinti visą Lietuvą lenkiškais jezuitais ir todel reikia tik stebėtis, kad Lietuvos valdonai prima tokią popiežiaus „dovaną“, kuria stiprinama lenkiškųjų jezuitų pozicija Lietuvos gyvenime.

Bet ir šitą „dovaną“ popiežiaus Lietuvos jezuitams suteiktą tik per jezuitų viršininką, lenką Ledochovskį. Vadinasi, ir šiame atsitikime popiežiaus drėbė paniška į veidą Lietuvos klerikalijai, parodydamas, kad jis net savo „dovanos“ Lietuvos jezuitams nepasitiki siųsti stačiai per Lietuvos dvasiškiųjų tarpininkystę ir todel pasirinko lenko tarpininkystę. Šituo sakovo žygiu popiežiaus aiškiai pasako: Nepaisau jįs nužeminti žmonių ir nesiskaitau su žumais. Štai kiek yra aukštesnis ir artimesnis man lenkas už jįs, nužeminti mano vergai! Bet Lietuvos klerikalų vergiškas nuolankumas Vatikaniui ir popiežiui neleidžia jiems matyti šitokio jų pažeminimo. Vyresniųjų klerikalų vadų iniciatyva štai kokį vergišką nusilenkimą pasiuntė popiežiui Lietuvos Pavasarininkų kongresas:

„Lietuvos Katalikų aukštaičių jaunimo kongresas, atsimindamas tikėjimo ir kultūros turtus, kuriuos teiosioja auklėjamos Lietuvos vaikiai Rymas katalikų pasauliui, reiškia šv. Tėvui savo ištikimybės, meilės dievotumo jausmus ir prašo Apaštaliskojo palaiminimo“.

Vadinasi, padėkojo popiežiui už lenkišką dovaną, tikriau sakant už išniekinimą visos Lietuvos klerikalijos. Štai jums ir valsty-

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrį veda DR. A. J. KARALIUS, 3303 So. Morgan St., Chicago, Ill. Visus šiam skyrīui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

LYTIES HYGIENA

Rašo Dr. A. J. Karalius.

MOTERŲ LYTIES PAKRIKIMAI.

Saužagystė.

Tėvų slėpimas teisybės lyties dalykuose, mūsų laikų krutamieji paveiksai, teatrai, moterų kompanija (paprastai palaidos moterys mėgsta viską plepėti), skaitymas eretinių raštų ir tt. — šitie ir kiti dalykai yra priežastys moterų onanizmo. Ir daug moterų užsiima onanizmu visokiais būdais, vienok mažiau, negu vyrų. Onanizmu užsiima ir vedusios moterys, ypatingai tos (ir tiktai tos), kurių vyras neturi reikiamo supratimo apie lyties suėjimą, o tokių vyrų didelė didžiuma. Paprastai vyras stengiasi užganėdinti tiktai save; moteris laikui bėgant palieka neruotą ir gali užsiimti šituo peiktinu įpročiu. Čionais norėčiau vyras duoti tinkamą patarimą, bet palieku kitai progai: jau ir taip kai kurie „doras“ dabatojai man primeta visokių išsapnuotų griekų...

Nimfomanija.

Nimfomanija vadiname moterų nesulaikomą lytinį impulsą. Nimfomanės kabinasi prie kiekvieno vyro beveik kiekvienoj vietoj ir laike. Dalis tokių moterų virsta prostitutėmis, nors galėtų žmoniškai gyventi. Nimfomanija paprastai surišta su proto pakrikimais — tokios moterys paprastai turi svyruojantį protą.

Kitą vertus, labai lengva klaida padaryti. Musų draugioj nevedęs vyras savo lyties geidulus gali lengvai patenkinti ir mes apie tai nieko nesakome. Dažnai vyras dar didžiujasi savo „heroingumu“ ir drąsa. Jei moteris arba mergina (stiprių lytinių geidulių truputį nekonvencionaliai pasielgia, tai mes tuojuo ją apšaukiame nimfomane, paleistuve arba silpnaprope. Mes moterų jutulius visai ne domėn nenorime imti. Mat, dar mes vis pripratę į moterį žiūrėti kaip į kokią vyrui skirtą žaislą... Ir šiuo žvilgsniu vyras labai daug nusikalsta ir daug nesmagumų pagamina moterims ir sau.

Frigidumas.

Frigidumu vadiname moterų šaltumą, nerūšimą jokio patraukimo prie lyties dalykų, prie suėjimų. Kiekviena jauna mergaitė frigidė, sena moteris ir-gi frigidė — tai naturalus dalykas. Sakoma, mergina reikia įbūtioti į moterį. Paprastai normali moteris tik už kiek laiko po apšvedimo įgauna eretinių geidulių. Žinoma, be išimčių nėra taisyklės.

Saužagystė, netikė santykiavimai vedusių, peštynės ir nesuteikimai, įvairios ligos ir šiaip lyties aparate trukumai gali pagaminti frigidumą. Daug vedusių moterų nejaucia patraukimo prie lyties dalykų. Tai, jau sakiau, vyrų kaltė didelėje daugumoje. Vyras paprastai, dar pakartojtu, nepaiso apie moters jausmus po apšvedimo: jįsai stengiasi save užganėdinti; moteris laikui bėgant, pripranta prie mechaninio akto ir palieka frigidė. Apšvedimai dėl pinigų ar dėl draugišinių priežasčių (be meilės) moterį pastato į nesmagią padėtį — jįsai tokiose atsitikimuose gali bent laikinai palikti frigidė.

Įvairūs neurozai.

Žymi dalis moterų skundžiasi „nervais“. Moteris iš prigimimo truputį neruota, o modernus gyvenimas jos nervų aparatą lengvai pakrikdo. Lyties dalykuose, kaip jau esame minėję, moteris paprastai daugiau už vyrą nukentė. Vyras įpratę neigti moters jausmus ir geidulius. Susidarę gan kėbli padėtis: vyrų dora vienoki, moterų-kitoki — bent vyras taip mano.

Moterų lyties aparatas turi daugiau progų pakrikti, jįsai ir sukrautinesnis ir jautresnis. Galima sakyti, jogei moteris gyvena beveik lyties sferoje išimtinai. Tai nerėiškia moterų žeminimas: moteris gavo savo priedermes iš gamtos ir jį spiriama jas atlikti.

Moterų lyties aparato pakrikimai pagamina tukstančius įvairių-įvairiausių neurozų

bingumas ir Lietuvos reikalais ir jie nori Vilnių atvaduoti iš Varšavos militaristų vergijos. Vadinasi, krikščioniškai veidmainiauja nužemintieji Vatikano vergai.

Naujas laikraštis. Gavome pirmą numerį laikraščio „Kelias“, kuris eina Vilniuje vietoje lenkų uždaryto išplėšimo Lietuvai akta. Na, ir dar klerikalai drįsta veidmainiauja ir šukauti, kad buk vos Kelio“.

(nervungumų), kurie kartais gali ir jos protą pakrikdinti. Aplamai imant, nemaža dalis silpnapročių moterų tapo tokomis dėl lyties aparato pakrikimo. Tai reiktų visiems įsitėmyti. Nenormalus lytinis gyvenimas moterį lengvokai pakrikdo, suardo jos nervus ir silpnina protą. Šiuo klausimu būtų galima didelė knyga parašyti. Daktarų patyrimai tai aiškiai įrodo ir užtvirtina. Čionais aš noriu duoti keletą pavyzdžių iš savo praktikos.

Jauna moteris, vedus, vieno vaiko motina. Be galo neruota. Dreba rankos, širdis greitai plaka, silpna, ką tik valiojusi į ofisą užlipti. Be ambicijos, be noro gyventi, apsilėidusi, nepaiso prideramai apsirėdyti, nors vyras gerai uždirba. Galva svaigstanti, strėnos skauda, kojos šalančios, kartais truputį patinščios. Pasakodama savo bėdas apšiverkė. Ekzaminavimas parodė štai ką: išlaukinis lyties aparatas sutinęs, baltosios. Jįsai prisipažino prie saužagystės. Po kelių mėnesių paimaus gydymo išnyko baltosios, moteris liovėsi saužagjavus, persimainė jos dvasia, atsirado ambicija ir noras gyventi.

Apijaunė moteris, nevedus, su vyrais nieka bendra neturėjusi. Išblyškusi, neruota, vos kojas pavelka. Ji vos 30 metų, bet kiekvienas pasakytų mažaisiu 45 metų: veidas raukslėtas, oda sausa, pleiskanota. Mėnesinių labai mažai pasirodo. Ovarų ekstraktai permaining šitos moters išvaizdą ir sveikatą: atsirado daugiau mėnesinių, išnyko neruotumas, jį apšvedė ir dabar jau vaiko laukia.

Nevedusi moteris, apijaunė, silpna ir labai liesa. Jos mėnesinės esančios tiek skaudamos, kad laike sirgimo per visą savaitę gulinti lovoje, plaukus raunanti, kvailiojanti...

Sureguljavus ovarų ir kitų liaukų veikimą ekstraktais šita moteris jau už keturių mėnesių ant tiek persimainė, kad nepažinau. Persimainė jos kunas ir sykiu įgavo noro tikėtis geresnės ateities. Jos ovarai, matomai, nepajėgė pagaminti reikiamų sulčių (hermonų).

Didesnė dalis įvairių baisyų sapnų, kurie neretai moteris kankina, pareina iš neuzganėdintų lyties geidulių. Tai jau įrodyta autoritetingų žmonių. Šiuos dalykus tiria neperseniai sukurtas mokslas vadinamas „psichoanalizės“ — be galo žingeidus. Gaila, kad čionais nėra vietos apie tai plačiau pakalbėti. Turiu priręges keletą straipsnių, kuriuose vėliau „Tevyneje“ gal but bus progos patalpinti.

Nevedusiomis moterims.

Jums, nevedusiomis moterys, čionais noriu kelis žodžius pasakyti. Labai daug vyrų serga kokia nors venerine liga, ypatingai tie vyrai, kurie senberniauja. Nepasiduokite jų tušties žodžiams. Venerinių ligų galima išvengti, bet vyrai nelabai rangūs ieškoti tikrų būdų: jie dažnai nepaiso ir moteris visai nekaltai apkrečia.

Nors medicina jau padarė didelę pažangą venerinių ligų gydyme ir ypatingai nuo jų apsaugojime, bet visos metodes dar palieka painios ir ne visiems lengvai prienamos. Lengva apsaugoti kareivius, kurie priversti daryti kas jiems prisakytą, bet paprastas vyras nevisuomet nori kokių nors nesmagumų turėti, ir dažnai nepaiso. Paprastai apsaugojimu pradedama rupintis pervėlai... Ir kas? Moterys, žinoma, nukentčia: vyrai apkrečia jas ir palieka...

Ne mano priedermė doros mokinti, ne mano darbas gązdinti, bet čionais noriu aiškiai pasakyti: moterys, saugokitės vyrų, jiems nepasiduokite, neklusykitė jų gražių žodžių, nes jie dažnai meluoja. Apgauti moterį vyras neretai skaito savo rūšies karžyngumuo...

Vienas žymiausių venerologų Amerikoje, Dr. Huhner yra šitai pasakęs: kiekvienas nevedusių lytinis aktas reiškia apsikrėtimą venerine liga. Gal but truputį perdėta, bet šiuose dalykuose geriaus perdėti, negu nepasakyti kas reikia.

Senovėje vyras galėdavo pasielgti kaip jam patikėdavo — moteris tuomi visai ir nesirupindavo. Moteris vergavo vyrams. Šandien moteris jau kitoki: jįsai jau, nors nedrąsiai, pradeda reikalauti vienodos dorovės. Moteris jau, nors patylomis, reikalauja vyro nekaltybės, ypatingai tuo laiku, kai vyras josios nekaltybę susirupina. Ir, sakau, moteris tai pradeda daryti dar nedrąsiai, bet pradžia vis-gi pradžia. O moteris gali išreikalauti tai, ko jį reikalauja. Tai neuzmirškite, moterys.

Kuomet pameti kontrolę savo piktumui valdyti, tuojaus pradedi rasti savo kleridas ir tankiai nepataisomas klaidas.

••• Tolimi giminės yra savo vietoje, jei jie ir pasilieka toje toluomoje.

••• Nebribės, nežiniai ar gili yra. ••• Kokia galva, tokia kalba.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

(Tęsa)

Noroms nenoroms pasikaitęs tokį pasakymą, ir susipažinęs su Konvencijos ir protokolų projektais pradėdi manyti žmogus, kad p. Poincaré tikrai įtikėjo Klaipėdos Komisijos pirmininko p. Clinchant žodžiams ir manė, kad Lietuvos vyriausybė, tokių „azijatų“ atstovautojai, neskaiciūs pasirašys Konvencijos projektą. Dėlto, matyti, nė laukte ne laukta, kad Lietuvos vyriausybė atsakys pasirašyti sinčiamuosius projektus. Ir ištikrųjų tas atsakymas buvo netikėtas (1923. IX. 21 d. nota).

Po tos procedūros Klaipėdos Konvencija iš Ambasadorių Konferencijos buvo nusiųsta Tautų Sąjungai (1923. IX. 28. Poincaré nota). Ilgai klajojęs šis reikalas, galį gale buvo sutvarkytas, t. y. 1924 m., gegužės mėn. 8 dieną, Paryžiuje pasirašyta Klaipėdos krašto Konvencija ir trys prie tos Konvencijos priede protokolai.

KLAIPĖDOS KONVENCIJA.

Konvencija sudaro 18 straipsnių su trimis priedais, kurie laikomi tos Konvencijos integraline dalimi. Kadangi Klaipėdos Konvencijos tekstas spaudoje buvo plačiai skelbiamas ir nagrinėjamas, čia tos konvencijos ištaisai nerašysiu, o tik bendrai paminėsim kai kuriuos svarbesnius straipsnius. Reikia pasakyti, jog toji Konvencija jau įvykinta.

Del tų pat priežasčių, butent, kad Klaipėdos Konvencija jau nekarta spaudoje buvo plačiai nagrinėta ir svarbiausieji klausimai iš pagrindų išaiškinti, čia šiai konvencijai nagrinėti nedaug vietos teskiriam. Svarbiausia buvo susipažinti su apstovomis, per kurias turėjo išeiti toji konvencija. Tas leidžia mums įvertinti konvencijos pagrindus.

Gal sunkiausiai Lietuvai yra Konvencijos 6 straipsnis, kuris yra šitaip sureduotas: „Lietuva prisima, tiek savo, tiek Klaipėdos Teritorijos vardu, obligacijas, kurios eina Vokietijai teritorijoms perimančioms valstybėms iš Versalės 1919 metų, birželio 28 d. Traktato straipsnių 254 ir 256 ir apsiima jas vykdyti sąlygomis, kurios bus Reparacijų Komisijos nustatytos einant Versalės Traktato VIII Dalini.“

Vadinasi, Lietuva gaudama Klaipėdos kraštą turi prisiminti sau buvusios Vokietijai baumės dalį. Ne kas kitas, Santarviniškai Didžiojo Karo „nugalėtojai“ per Versalės sutartį „dėjo Vokietijai nepakeliamą karą kontribuciją (reparacijas). Toks pasielgimas su Vokietija pasaulio akyse nėra žmoniškas. Mes, nenorime čia teisinti vokiečių imperialistus; jie niekuo nesiskiria nuo Santarvės imperialis-

tu. Taigi, jei, sakysim, karą būtų „laimėjusi“ Vokietija, Kaizeris Vilhelmas taip žiauriai būtų pasielgęs su Prancuzija, kaip šandien Prancuzija elgiasi su Vokietija. Del to turime priežtai pabrėžti, jog tokios imperialistų politikos mes neskiriamė nežiurint iš kur tas pareina. Bet šiuo atveju išėina, jog ir Lietuva yra Didžiojo Karo kaltininkė vien del to, kad jai teisėtai grąžinama Vokietijos buvusi pavergtoji valstybės dalis. Antra, toji dalis grąžinta pačių santarviniukų. Vadinasi taikos sąlygų diktuoju. Taigi, atskiriant kraštą nuo buvusios vokiečių imperijos, reikėjo atskirti išimtinose sąlygose, ypač turint omeny, kad kraštas per karą ir šiaip jau buvo labai nukentėjęs. Bet didelių užvedžiojimų daryti dabar nebereikia, nes tai būtų bergždžias darbas. Kitaip sakant, tai kas jau senai formaliai yra įsigalėjęs, atitaisyti bandymas būtų lygus laužymasis į atviras duris. Vaduovaudamiesi šios nuomonės, mes daugiau nemanome kalbėti del Klaipėdos Konvencijos pagrindų. Istorija padarys savo veto.

ABELNA LIETUVOS UŽSIENIO POLITIKA.

Darydami Lietuvos užsienių politikos apžvalgą, mes ilgiausia buvome sustoję *Vilniaus*, ir Klaipėdos klausimais. Vilniaus klausimas mums daugiausia rūpėjo, del to čia apie Vilnių ir buvo reikalo plačiau kalbėti, kitaip sakant, šis klausimas nagrinėtas iš pagrindų.

Kai del bendrųjų užsienių politikos klausimų, reikia pažymėti, čia nėra didelio reikalo kiekvieną smulkmeną nagrinėti. Tantai užimtų labai daug laiko. Antra vertus, ir šiaip žinome iš mūsų spaudos informacijų, kuria linija eina užsienių politikoje dabartiniai Lietuvos valdovai kunigai.

Taigi, nukalbėję svarbiausius Lietuvos užsienių politikos faktorius, mes baigsime užsienių politikos apžvalgą, kritikos šviesoje. Tačiau rezervuojame sau teisę, kiekvienai progai esant, del kiekvieno iš naujo kilusio užsienio politikos klausimo tarti savo nuomonę.

Baigdami, vis del to norime, o tat padaryti yra mūsų pareiga — labai rimtų priekiaštų padaryti „krikščionims“ del jų užsienių politikos. Pirmiausia turime pažymėti, jog Lietuvos užsienių politikos vairs, dabar laikomas ne-atatinkančių tam reikalui žmonių rankose. Dėlto į diplomatus daugiausia yra skiriamai *partijos žmonės*, o ne politikos žinovai. Toks reiškinys skaudžiai atsilieka valstybės reikalams. Sakysim tokie „diplomatai“ kaip p. Čarneckis, Šaulys, Šeinius-Jurkunas, Jony-

GYVENIMO RUOŽAI

Rajo A. B. STRIMAITIS.

SEKMAS — NEVOGKI

Adomas pateko, kaip ir nekaltai, kalėjiman, bet jo dvi mylimosios gailėjosi ir viena kitą kaltino už jo nelaimę.
Skaityk jo paties įspazintis.

VL

Apėmė mane didelė pagunda, vienok aš maniau, jog galėsiu pinigų sugrąžinti. Voratinklis kartą išgelbėjo Škotijos karalių nuo mirties, žąsies riksmas išgelbėjo užėmimą Romos, per kelis šimtmečius; vienaes dešimtukas, tas mažas pinigėlis, permainė mano viso amžiaus padėtį.

Kuomet suvalgius mažus pietus reikėjo užmokėti, pasiūžėjau jog man trumpa dešimtuok. Kuomet Magdalena laikėsi man už rankos, priėjom prie kasos, kasininkas nekantriai laukė žiurėdamas į mane kuomet aš graipsčiaus po visus kišeniū... Ar aš galėjau prisipažinti, jog neturiu gana pinigų apmokėti sąskaitą už pietus? Gal kas kitas būtų galėjęs tą pareikšti, bet ne aš, o ypatingai kuomet Magdalena buvo prie mano šalies. Dėlto ištraukiau vieną dvidešimtinę iš pundelio, paduodamas kasieriui su išdidumu sakau: „Turbut turėsi išeiksti šitą bumašką, nes nesurandui smulkesniū“. Priėmus sugrąžintus pinigus įsikliau į kelnių kišenių ir išėjom juokaudami iš restorano. Ta diena praslinko; aš palikau tikru vagim.

Ant rytojaus šventadienis, mano apsilankymo dienas pas Milda. Aš jai pasakiau, jog esu sutaupeš truputį daugiau, negu ji tikisi, pareiškiau kad gelėsimė truputį ilgiau užtrukti išvažiavę po apsigėdimui. Jos neišpasakytas džiaugsmas, mane kone privertė džiaugties kartu su ja. Dabar aš beveik pats džiaugiu, kad pašėmiau tą tukstantį doleriū.

Pirmadienį, kuomet neėjau darban pirmu kart, darsi žinojau, kad plėšikai tapo sugauti, kuomet dalinosi grobiu. Man širdis ant valandėlės sustojė plakti, bet laikraštį pranešama, jog visi pinigai surasta. Tą perskaitęs truputį liuosiau atsikvėpiu, maniau jog plėšikai su savim turėjo daugiau pinigų apart tų, kuriuos buvo paėmę iš mūsų.

Ar nestebėtina kaip lengvai kartais galima save įtikinti, kad viskas gali lengvai praėti, kad kokia tai nematoma jėga išgelbės iš bėdos, viskas praeis taip laimingai, kad rodos esi nieko blogo nepadaręs.

Kuomet svajojau, jog viskas praeis švelniai, aš paliksiu turtingas ir nieku nekaltas, kompanija buvo pasamdžiusi detektyvus suradimui kur dingto tukstantis doleriū. Maža dar to, gal apiplėšimas buvo sutaisytas su žinia keno nors iš dirbančių šioj kompanijoj. Plėšikai neturėjo progos kur kitur tų pinigų paslėpti. Rasta vienuolika tukstančių pas juos, tai būtų suradę ir tą tukstantį. Nesuradus, nužiūrėjimas puolė, kad kas nors iš keturių dirbinukų, buvusių prie pinigų tą rytą, gali juos turėti. Išmokėtojų, tarnavusių per dvidešimt metų teisingai, nebuvo galima nužiūrėti; nužiūrėjimas puolė ant Magdalenos, mano pagalbininko ir ant manęs. Dabar tikrai pradėjau suprasti kaip žmogus jaučiasi turėdamas prie savęs tukstantį doleriū svetimų pinigų, paimtų tokiu būdu, koku aš buvau paėmęs. Mano pagalbininkas tą šeštadienį visą popietį dirbo, aš ir Magdalena papietavę pamiršome darban grįžti, nes visuomet šeštadieniais budavome liuosi nuo darbo. Tas detektyvas davė siulo galą; jie surado, jog mudu buvome valgykloj pietų ir surado, kad aš daviau mainyti dvidešimt doleriū. Iš to detektyvams buvo aišku kai diena, kur tukstantis dingto.

Kuomet gavau branzaletą ant rankos, mano dubeltavos meilės karjera užsibaigė, nes Magdalena ir Milda tuojaus apie tai sužinojo ir sužinojo, kad aš netik vagis, bet ir tą, kad aš jas abidvi suvedžiojau. Jodvi viena antrą kaltino, buk aš buvęs jų įrankiu ir tuos pinigus emęs tik delto.

Aš pareiškiu šiuos mano atsitikimus, kad kas perskaitės, gal išneš sau pamoką. Bus gredresniu. Jeigu panašiuose dubeltavos meilės spąstuose atsiras, galės geriau išrišt tą klausimą.

Kaip matot aš dar nesenas, mano terminas kalėjimo treji metai jau baigiasi. Bet kas man ta liuosybė, kuomet nustojau teisingo žmogaus vardo? Jei būčiau nepasidavęs silpnybėms, gal būčiau buvęs šandien augštoje vietoje, vedęs, laimingas tarpe augštesnės kliasos žmoniū. O dabar kas iš manęs? Delto kiekvienas, kuris skaito dešimts Dievo prisakymų ir jų prisilaiko, gali būti laimingas, negu aš šandien. Delto užlaikykite Dievo prisakymą:

„Sekmas — nevogk!“

(Užbaiga)

nas ir kiti nelabai daug kuo yra pasižymėję, kad parodytų savo diplomatinus gabumus. Bet, svarbiausias dalykas gludi dar kitose aplinkybėse, butent „krikščionių“ kontrolėje. Toji, užsienių politikos kontrolė sudaryta iš Lietuvos Seimo atstovų, t. y. užsienių reikalų komisija, kurion daugiausia įeina kr. demokratų partijos žmoniū. Kunigas Šmulkštys šiuo metu yra svarbiausias užsienių politikos vadas. Be to, dabar esant Lietuvoje „krikščionių“ diktaturai, vyriausiu diktatorium yra taip vadinas „krikščionių“ šeškosmas (šešių komitetas), kuris nustato bendrąsias lini-

jas užsienių ir vidaus politikai, duoda savo direktyvas kraštui valdyti ir visa daro „griežtosios politikos“ keliu, neatšivėlgdami i bendrąjį teautos reikalavimą — eiti demokratizmo, teisėtumo ir teisybės keliu.

Kalbėdami užsienių politikos reikalui, mes nurodėme šimtus faktų — padarytų klaidų. Iš to mes gavome gyvą vaizdą, kokiais akrobatiškais metodais buvo vykdomi svarbiausieji mūsų valstybės reikalai, bemoškių ir nepriprytusių politikų — Lietuvos kunigų dėka. Dabar nebereikia mūsų įtikinti kas kaltas Vilniaus nustojime.

(Daugiau bus)

TAIKOS PRADŽIA EUROPOJE

(Pagal C. Delesle Burns, iš anglų kalbos — V. Dargvainis).

(Tęsa)

Taikingi įvairių kraštų ir tautų žmonių santykiai, sudarantie galimą dar civilizuotą gyvenimą, yra vis dar netobuli, nesa žmonės dar neįveikė tų nelabų dalykų, kuriuos jie paveldėjo iš senovės, ar tų, kurie išaugo iš pačių žmonių pasiekiamos dabar pažangos.

Mes, pripratę gyventi dideliuose pramoningų kraštų centruose, su elektros šviesa, su maudynėmis, su pilnomis įvairių daiktų krautuvėmis, su knygynu ir mokykla čia pat už kampo, gal ir manome, kad šitos rūšies komplikuota organizacija yra visur. Daug šitos knygos skaitytojų gyvena naujosios galdynės civiliziuotuose centruose, bet jie neprivalo pamiršti, kad jų gyvenimo sąlygos nėra tokios pat, kai didžiūmos pasaulio gyventojų. Milionai žmonių Kinijoje, Kurdistane, ar Arabijoje, ar Vidaus Afrikoje vis dar gyvena taip pat, kaip gyveno mūsų protėviai Viduramžiais, vis dar neturi nei mažiausio supratimo apie mūsų mašinas, apie mūsų mintis ir papročius. Dar daugiau yra Pietų Amerikoje ir Indijoje žmonių, duodančių mums maisto produktus ir medžiagos drabužiams, — jie tik paviršutiniai tėra jungiami su mūsų gyvenimo būdais ir papročiais. Pavyzdžiui, kai 1923 metais buvo Etnos Vulkanai išsiveržimas, Linguglossos gyventojai, bijodami, kad lava gali užlieti jų namus, pasiėmė iš savo bažnyčios šv. Egidijaus relikvijas ir ėjo procesija linkui lavos, tikėdami šituo būdu galėsią sustabdyti lavos tekėjimą. Tais pačiais metais britų teismas Rodezijoje (Afrikoje) teisė keletą afrikiečių už tai, kad jie nužudė savo vado sunų, tikėdamies tuo būdu gauti savo išdžiuvusiems laukams lytaus. Indijoje jaunas indėnas gydytojas, ėjās medicinos mokslus Londone, pamatęs, kad jo žmona apsirgo sholera, užmiršo visą savo mokslą ir išsitėpė savo kuną moliu ir dumblais, — vietos gyventojai tiki, kad cholera nemėgsta taip išsitėpusių žmonių ir bėga iš jų namų. Šitokie kovos su gamtos jėgomis būdai ne kartą jau pasirodė bergždi, tačiau žmonės vis dar jiems tiki.

Net ir dideliuose miestuose, kur žmonės vadina save civiliziuotais, vis dar Apsivietimo galdynės viltys nėra realizuotos. Turime elektros šviesą, orlaivius ir automobilius, — vis tai yra daug geresnės įmonės už tas, kokias galėjo duoti aštuonioliktasis amžius; bet mes neįėjome reikalingo tas įmones valdyti mitrumo ir igudimo, kurį Apsivietimo galdynės žmonės vadino civilizacija. Viduramžiais ir Apsivietimo galdynėje civiliziuotu žmogum buvo vadinamas ne tas, kas turėjo jėgos, bet tas, kas mokojo ją panaudoti. Kitaip sakant, visi civilizuoti amžiai tikėjo, kad žmogų padaro civiliziuotu ne jo turtai ir jėga, bet jo mitrumas ir skonis. Ir šitų dalykų dideliuose miestuose kaip tik nedaug tėra.

Jei kam nors geriau patinka koks nors medgalis, negu gražus šmotas šilkko, vien delto, kad medgalį nudrožė jo bobutė, gi šilką išaudė „kinietis, tai ne ką su tokiu žmogum ir tepadarysi, — jei jis nepanorės pats apsisiviesti. Bendrai imant, tokių žmonių protingumu ir nepasieksi. Taip jau jei kam nors geriau patinka kentėti sopulius ir nemirti kokio nors „gydytojo“ globoje, negu atgauti sveikatą, einant pas tikrą gydytoją ir pasinaudojant užsieniūose tobulinamo mokslo radiniais, tai taip jau ne ką tepadarysi. Jungtinių Valstybių gydytojai ėiepjo rauplės Philipinų gyventojams, po ko Philipinuose beveik visai nebebuvo mirėlių nuo rauplių; atlikę taip svarbų darbą, Amerikos gydytojai perdavė vakiną vietos gydytojams. Šitie numetė vakiną šalin ir suklastavo sąskaitas, parodydami, buk jie jį sunaudoję, — bet, bematant, rauplės vėl pasirodė, ir tukstančiai žmonių išmirė nuo jų. Nusistatymas prieš svetimsalius, net ir Europoje, vis dar kliudo mokslo ir meno augimui ir pertai slėgia žemyn tukstančius žmonių, kurie gal ir laimingai galėtų gyventi, pakitėjus sąlygoms.

Visos tos klūtys taikingiems tautų santykiams, nepareinančios iš žmonių kvailumo, yra pasekmė aklo pasišventimo išimtinai tikrai savo kraštui, ką mes vadi-

name „patriotizmu“. Delei šito daugybė žmonių vis nekenčia svetimsalių, nes nenori, kad svetimsalių įtaka pakeistų jų meilės objektą, jų tėvynę.

Bet daugelyje kraštų jau per vėlu bandyti apsigauti nuo tos įtakos. Muzika, paveikslai, architektura, literatura ir mokslai, taip lygiai maisto ir drabužių medžiaga yra tokiais, kokiais yra, dėka svetimsalių įtakai, ir jau nebėra tos įtakos nepaliesto tautinio charakterio, kaip kad nėra tokios civiliziuotos rasės, kurioje nebūtų kitų rasių kraujo priemaišų. Bandymai neišleisti svetimsalių ignoruoja praieitį. Įstatymas, varžęs ateivybę i Didžiąją Britaniją, buvo debatuoatas Atstovų Butė 18 d. lapkričio, 1919 m. Opozicijos vardu kapitonas Wedgwood Benn pasakė: „Šeštuoju paragrafu draudžiama priimti svetimsalius visuomenės tarnybon. Šis paragrafas būtų neįleides savo laiku i Angliją tokių vyrų, kaip Holbein, Vanddyek, Handel ir Sir Peter Lely. Lely, žinoma, patektų dviem paraprpfam, nes jis buvo pakeites ir savo vardą. Jis nebuvo Peter Lely, bet Van der Faes; niekas negali tvirtinti, kad Lely yra tikras Van del Faes'o vertimas i anglų kalbą (kaip to reikalauja įstatymas).“ Bet, nežiurint tų argumentų, įstatymas buvo Parlamento priimtas.

Šitokios pastangos neišleisti svetimsalių yra labai svarbios tuo atžvilgiu, kad jos remiasi klaidingų supratimu to, ką vadiname „patriotizmu“. Patriotizmas yra tai meilė savojo krašto ir tų papročių, su kuriais susigyvenome; visa tai yra pagirtina ir gražu. Bet absurdu yra palikti tą jausmą nepakeistu, kai pats meilės objektas pasikeitė. Pavyzdžiui, motina myli savo kudikį; kai kudikis užauga i vyrą, motinos meilė turi būti visai kitokios rūšies meilė. Tos meilės tikslu turi būti netik saugoti savo sunų nuo pavojų, bet taip jau prigriebti jam, kad jis galėtų vyriškai eiti savo gyvenimo pareigas. Anglija, Prancuzija ir Italija šandien jau nebe tokios, kai Viduramžiuose. Jos jau „užaugo“, — tačiau daugybė žmonių vis dar pasižymi savo pranokęj patriotizmu. Anglija ir Prancuzija šandien užsielpo šviesesnio ir aukštesnio patriotizmo, ir toks patriotizmas negali būti nukreiptas prieš svetimsalius. Kadangi to naujojo patriotizmo reikalingi yra ir kiti kraštai, jei norime, kad taikos istorija įžengtų i ateitį, tad privalu aiškiai suprasti, ką jis reiškia.

Kiekvienas civiliziuotas kraštas per savo mokslininkus, artistas ir pirklius, aktualiai prisideda prie to, kad „svetimsalių“ gyvenimas būtų sveikesnis, laimingesnis ir turtingesnis. Tikrenybėje, kraštas yra „didis“ proporcingai tam, kiek jis prisitarnauja kitiems kraštams. Praeities istorijoje Anglijos prisitarnavimas civiliziuotam gyvenimui ir yra geriausias Anglijos „didumo“ įrodymas. Didžiausias Anglijos vyras yra tie, kuriems pasisekė įveikti ligas kitose tautose ir jų pačių krašte, ir taip jau tie, kas apšvietė kitų kraštų gyventojus meno kuriniais, — bet ne tie, kas žudė svetimsalius ar kas trukdė žmonių tarpusavius santykius. Taigi kiekvieno krašto didybė priklauso nuo to, ką gero jis gali padaryti visam pasauliui. Ir patriotizmas dabar turi būti pasišventimas savo kraštui jo tarnyboje pasauliui. Taigi ir žmonių santykiavimų istorija išmokina žmones geriau ir tiksliau mylėti savo kraštą. Daugybėje įvairių sričių, kurių praeitis dar neužbaigė, Anglija su Prancuzija ir Italija dar turi daug pasidarbuoti, jei tik to norės anglai, prancuzai ir italai.

Kiekviena tauta taip savo laimės dėlei, taip ir del tų didelių žygių, kokius ji gali atlikti, norės gauti geriausius idėjų iš kitų tautų ir galės naudoti kitų tautų gaminamas prekes ir kuriama meną. Patriotizmas šitoje srityje reikalauja, kad gautume savo tautiečiams visą, ką tik galime gauti iš svetimsalių.

Kas gi turės būti atlika rytdienos scenoje? Aišku, kad bene svarbiausias uždavins — tai dauginti tarpusavių santykių įmones. Galime mokintis svetimų kalbų ir išnaudoti visas progas kelionėms i svetimus kraštus. Šituo būdu ir mūsų kraštui lengviau bus parodyti kitiems tai, ką galime jiems duoti; ir mums bus lengviau sužinoti, ką kiti kraštai gali mums suteikti.

(Daugiau bus)

SLA. ORGANIZATORIAMS PATARIMAI
PRADINĖS TAISYK-
LĖS.

Einant į žmones su kokia nors misija, būtina reikalinga turėti tinkamas prisirengimas, kad iš pirmo pasimatymo su žmogumi būtų galima jį užinteresuoti savimi ir suteikti to įspūdžio, kad jisai tavimi pasitikėtų ir laikytų tave kuriu nors žvilgsniu aukščiau savęs. Ir čionai lygiai svarbią rolę lošia kaip žmogaus išsilavinimas, taip ir jo ypatiška paviršutinė išžiūra. Šitie dalykai labai veikia į liaudies psichologiją.

Norint padaryti gero įspūdžio į pirmu kart sutikus žmones, reikia užsilaukiyti taip, kad jie matytų tavyje ką nors tokio nepaprasto. Šiandien jau negalima žmonių nustebinti tokiais dalykais, kokiais jie stebėdavosi 10 metų atgal. Šiandien jau reikia parodyti, kad esi apšviestu, kultūringu žmogumi ir žinai ką kalbi. Tą patį galima pasakyti ir žmonių užinteresuotumui klausimu. Kuomi galėjote užinteresuoti žmones keli mėtai atgal ir padaryti juose gilesnio įspūdžio su savo pasielgimais, šiaudien jau tas netinka. Ir todėl reikia ieškoti naujų būdų visuomenės suinteresuotumui ir prie jos priėjimui. Šiandien žmonės daug domės kreipia į žmogaus išsilavinimą ir jo užsilaukimą. Iš tavo žodžių ir pasielgimų, žmonės susitvertia sau pirmutinio įspūdžio vaizdą apie tavo ypatį ir jei jiems duosi geros medžiagos to įspūdžio sukūrimui, tai tau atsidarys plačiai durys, per kurias tu galėsi visuomet prie jų prieiti, o jei suteiksi blogą medžiagą, tai jie tave išjuoks ir visuomet ant pajukos laikys ir tuomet tau nebeliks jokios galimybės juos kada nors laimėti. Viskas priguli nuo tavo ypatiškos išvaizdos ir kvalifikacijų.

Nors kultūrinis išsilavinimas organizatoriams darbu yra pagrindiniu dėsniu jo pasisekimo, tačiau išvaizda irgi lošia labai svarbią rolę. Ir šita taisyklė tinka netik organizatoriams, bet ir visų profesijų žmonėms ir net pramonininkams. Švari, mandagi, maloni žmogaus išvaizda traukia kiekvieną prie savęs. Tokiam žmogui ir biznyje ir profesijoje ir visuomenėje plačiai atidarytos durys. Norint prieiti prie žmonių, būtina reikalinga turėti šitos kvalifikacijos ir SLA. organizatoriai būtina turėti į šitai atkreipti rimtos dėmes.

Dabar SLA. organizatoriai nusiskundžia, kad jiems nesiseka prirašinėti naujus narius prie SLA. Nesiseka dėlto, kad dauguma jų netiki į tai, ką patys dirba. Pagaliau dauguma

jų laikosi dar nuo maro metų užsilikusiu metodų organizavimo darbuotėje.

Suprantama, ne visi S. L. A. organizatoriai yra tokiais. Turime nemažą organizatorių, kurie yra labai pasekmingi savo darbuotėje ir jei daugiau išsilavinimo ir profesionalios profesijos, tai drąsiai galėtų stoti lenktynių su amerikoniškais organizatoriais.

Tačiau yra nemaža ir tokių organizatorių, kurie labai mažai žino savo organizacijos reikalus. O geras žinojimas SLA. reikalų yra begalo svarbum dėsniu organizatorių darbuotėje, nes sutinkama žmonių, kurie įvairių įvairiausių klausimų stato, įvairių įvairiausių užmetimus daro ir organizatorius, neturėdamas užtektinai žinių apie savo organizacijos padėtį, negali tinkamai atsakyti į tuos visus klausimus ir užmetimus. Ir šita organizatorių negalė daugiausia pakenkia jų darbui.

Kaip kiekviename darbe, norint jį greitai, gerai ir gražiai atlikti, reikalingas išsilavinimas ir geri įrankiai, taip ir SLA. organizatoriams reikalingi geri įrankiai ir išsilavinimas. Todėl SLA. organizatoriam būtina reikalinga turėti sekanti dalykai:

1. Švari ir tvarki paviršutinė išvaizda, nes iš pirmo pažvelgimo į žmogų tik jo paviršutinė išvaizda užtėmijama.

2. Gražus, mandagus, linksnas ir malonus apsilgimas;

3. Kiek galint didžiausias išsilavinimas visais žvilgsniais;

4. Nuodugnus žinojimas savo organizacijos reikalų, kad būtų galima ant pirmo pareikalavimo kuosmulkmeniškiausiai paaiškinti į visus klausimus.

Tai yra pradinės taisyklės — tai raktas nuo tvirtai užrakytų durų į pasisekimo rumą organizatoriaus darbuotėje. Imkime šį raktą ir žengkime į platų visuomenės lauką, kur niekas mums negalės pakenkti.

KONKURSO DARBUOTOJŲ PRANESIMAI

83 kp., Brooklyn, N. Y., org. P. Bieliauskas be jokių pareiškimų užsiregistruoja į konkursą. Matyt brolis Bieliauskas netiki į pareiškimus ir savo pasiryžimą parodys darbu. Ir labai gerai, kad Brooklynne dauginasi Antro Aukšnio Konkursu darbuotojai, nes čionai yra puikiausia dirva SLA. organizatorių darbui. Jau mums teko iš pašalies nugirsti, kad orai atvėsus Brooklynne SLA. darbuotojai parodys ką ištikrųjų reiškia Brooklynas.

100 kp., Racine, Wis., org. N. Mockus, praneša: „Nesmagu pranešti, kad per praeitus du mėnesius nieko nenuveikiau prirašymu naujų narių. To priežastis — vasaros šiltas ir gražus oras. Kiekvienam norisi išeiti į tyrą orą praleisti liuosą

laiką, tad ir pačiam energijos stoka ir naujų narių sugaudyti negalima. Vienok atvėsus orui pasižadau smarkiai pasidarbuoti ir pasitikiu gerą burį naujų narių gauti.“

Pasitikėjimas savimi yra labai geru daktu ir todėl netenka abejoti, kad orai atvėsus brolis Mockus sujūdinis Racine lietuvius. Vienok nėra sunku ir vasaros metu kur nors pavėsy užtikus burreli lietuvių juos pakalbinti prisirašyti prie S. L. A. Juk ir ligos ir įvairios nelaimės nežiuri vasaros karščių, todėl ir SLA. organizatoriams nevertėtų išsigasti tu karščių. Musų viengėnėms pašalpa ir kitokia pagalba ligai ar nelaimėi ištikus visuomet reikalinga, tad ir SLA. organizatoriai privalo visuomet darbuotis, kad pritraukus žmones prie SLA. ir aprūpinus juos būtina reikalinga pašalpa ir kitokia

pagalba, kuomet juos liga ar nelaimė užklumpa.

101 kp., Paterson, N. J., fin. sek. J. A. Simanas praneša: „Malonėkite įrašyti į Antrą Aukšninį Konkursą musų kuopos naują organizatorių — Andrių Varaskevičių, kuris išrinktas vieton pasitraukusio iš musų miesto J. Dulkio. Brolis Varaskevičius yra energingas ir darbštus darbuotojas ir pasižadėjo gerai pasidarbuoti naujų narių prirašymui prie musų 100 kuopos.“

Labai gerai, kad išrinkote energingą ir darbštą organizatorių 101 kuopai. Patersonas yra gera dirva SLA. organizatorių darbuotei ir kuomet brolis Varaskevičius pasižada gerai pasidarbuoti, tai neabejojame, kad artimoje ateityje susiprilausime gero burio naujų narių ir iš Patersono.

S. L. A. REIKALAI

PROTOKOLAS
SLA. Pildomosios Tarybos Suvažiavimo, įvykusio 6-7 dd. rugpjūčio, 1925 m., SLA. Name, 307 W. 30-th St., New York City.

SESIJA I.
Suvažiavimas atidarytas 6 d. rugpj. 1925 m., 2 val. po pietų.
Suvažiavime dalyvauja: S. Gegužis — Prez., V. Kamarauskas — Vice-Prez., T. Paukštis — Izd., P. Jurgelutė — Sekr., J. Danielius ir M. A. Raginskas — Izdo Globėjai, Dr. E. G. Klimas — Doktoras Kvotėjas. Taipgi suvažiavime dalyvauja SLA. Kontrolės Komisija: B. Salaveičikas, K. Strumskis ir J. W. Liutas.

Perskaityta pereinamo suvažiavimo protokolas ir priimta vienbalsiai.
1. SLA. Prez., S. Gegužis pranešė suvažiavimui apie M. J. Damijonaičio mirtį. Taipgi pareiškė, kad pasiektą telegramą J. Švitrai ir Chicago, Ill., ir pavėloniui Damijonaičiui Pild. Tarybos vardu. Susivienijimas neteko vieno iš kilniausių darbuotojų ir pavyzdinių narių. Nutarta pasiūti velionio moterei užuojautos pareiškimą, kuris yra sekamas:
„SLA. Pildomoji Taryba savo suvažiavime rugpjūčio 6 d., 1925 m., SLA. Raštinėje, New York City, prisiminus staigiai mirtį vieno pirmųjų SLA. darbuotojų ir buvusio SLA. Sekretoriaus ir Prezidento, velionio Motiejaus J. Damijonaičio, varde visos SLA. organizacijos išreiškia didelio galesčio ir liudėškio, kad taip staigai ir netikėtai persikyrė su šiuo pasabu tiek daug pasidarbavęs ir iki pat mirties valandai dirbęs SLA. labai veikėjas.“

„Taipgi varde visos SLA. organizacijos Pildomoji Taryba išreiškia giliausios užuojautos jausmą pasilikusiai našlei — SLA. narei Marijonai Damijonaitienei, kuri taip umai netekė savo mylimo gyvenimo draugo. Nors šitas nelabosios mirties smugis yra begalo skaudus mums visiems, tuo labiau jis yra skaudus gerbiamai Damijonaitienei, tačiau pasiilkiusiems reikia gyventi ir todėl pasitikime, kad gerb. Damijonaitienė ramins savo širdies skausmą ir mažins savo sielvartą.“

„Lenkiam galvas pagerbdami velionio Draugo Motiejaus atliktus SLA. organizacijos labai svarbius darbus ir kartu atjaušame pasilikusios našlės Marijonos Damijonaitienės sielvartą ir drauge su ja gėdulos ir liudėsio momentą gyvename.“

SESIJA II.
Antra sesija atidaryta 10 val. ryte.

3. Svarstoma J. Peikaus, nario 36 kp., Chicago, Ill., pomirtinis reikalas. Velionis buvo sušpenduotas laike mirties, bet kuopa pranešė, kad jis sirgo proto liga ir delto negalėjo užsimokėti savo mokesčių. Tačiau prisijustas palidumas iš ligonbučio parodo, kad jis mirė nuo džiovos. Kadangi ligonbučio liudymas neatatinka kuopos liudymui, tad nutarta pareikalauti palidumų nuo visų tų daktarų, kurie gydė velionį ir sužinoti kokia liga jis ištikrųjų sirgo ir mirė, o tuomet spręsti apie pomirtinės išmokėjimą.

4. Svarstoma S. Poškevičiaus, nario 2 kp., Forest City, Pa., pomirtinės klausimas. Velionio pomirtinė buvo sulaukta, nes amžius ant mirties lakšto nesutiko su Centro rekordais. Nutarta pareikalauti pilnesnių liudymų apie velionio amžių, o tuomet spręsti apie pomirtinės išmokėjimą.

5. Svarstoma M. Grambienės, narės 169 kp., Ambridge, Pa., pašalpos reikalas. Minėta narė buvo sumušta ir iš to gavo gerklės ligą. Kuopa tvirtina, kad narė nekaltai buvo užpulta, todėl remiantis kuopos liudymu, nutarta pašalpa išmokėti.

6. Svarstoma J. Klimienės, narės 57 kp., Worcester, Mass., pašalpos reikalas. Minėta narė doktoras lankė tik vieną kartą, o narė reikalauja pašalpos už mėnesį laiko. Apsvaršius, nutarta pašalpa išmokėti. Taipgi nutarta pastebėti kuopai, kad ateityje nepripažintų pašalpos tiems ligoniams, kurie nebus daktaro reguliariai lankomi.

7. Svarstoma žvaigždės Liucos Draugijos iš Clinton, Ind. prašymas priimti jos narius prie SLA. Nutarta minėtos draugijos narius priimti incopore, jei jų sveikata yra gerame stovyje. Taipgi nutarta priimti ir tuos narius, kurie tarta virš 50 metų amžiaus, jeigu daktaras užtvirtins jų aplikacijas. Tačiau toki nariai bus priimti tik į pirmą apsaugos ir pašalpos laipsnį.

8. Skaitoma raportas komisijos, susidedančios iš S. Valančiaus, S. K. Grišiaus ir K. P. Deveikio, kuri buvo išrinkta iširti tulų 139 kuopos narių skundą prieš 139 kuopos valdybą, kuri smurto keliu eikvoja kuopos turtą. Nutarta priimti komisijos raportą. Taipgi nutarta pranešti kuopai, kad vengtų daryti tokius nutarimus, kaip organizacijos, taip ir pašaliniais klausimais, kurie sukelia kuopoje nesutikimus. Ir tuo būdu daroma žala organizacijai. Kuopa privalo rūpintis Suv. Liet. Amerikoje reikalais ir remti SLA. Labdarybės ir Jaunuolių švietimo fondus, o nesirūpinti svetimais reikalais, kurie nieko bendro neturi su SLA.

9. Skaitoma prašymas pasi-traukusių kuopų iš antro apskričio, prašant daleidimo tverti naują apskritį Chicago apyruobėje. Atsišaukusios kuopos praneša, kad buvo priverstos pasitraukti iš antro apskričio delei įvykusių nesutikimų iš priešasties partijinės diktatūros iš apskričio valdybos pusės. Šį reikalą pilnai apsvarsčius, nutarta išpildyti atsišaukusių kuopų prašymą ir paskirti No. 6 jų sukurtam naujam apskričiui.

Antra sesija uždaryta 1 val. po pietų.

SESIJA III.

Trečia sesija atidaryta 2 val. po pietų.

10. Skaitoma prašymas nuo 10 narių iš 177 kp., Milwaukee, Wis., prašant daleidimo sutverti naują kuopą minėtame mieste. Jau ilgas laikas kaip kuopoje esti visoki nesupratimai ir minėti nariai prie tokių aplinkybių ilgaius negali pasilikti kuopoje ir visiškai apvais SLA., jeigu jų prašymas nebus išpildytas. Nutarta pavelyti atsišaukusiesiems nariams tverti naują kuopą ir pranešti 177 kuopai, kad išduotų nariams persikėlimo lakštus.

11. Skaitoma Skundų ir Apeliacijų Komisijos raportas reikale ištyrimo skundo prieš SLA. 128 kp. pirm., J. Čirvinską, paduoto tulų kuopos narių sužinoti kokia liga jis ištikrųjų sirgo ir mirė, o tuomet spręsti apie pomirtinės išmokėjimą.

12. Nutarta, kad SLA. Pild. Tarybos nominacijos prasidėtu su 1 d. lapkričio ir baigtųsi su 31 d. gruodžio, 1925 m. Visos blankos turi būti prisijustos Centran neveliau 10 d. sausio, 1926 m. Rinkimai prasidės 1 d. kovo ir baigsis su 30 d. balandžio, 1926 m. Visos blankos turi pasiekti Centrą neveliau 10 d. gegužės.

13. Pakeliama klausimas delei paskutinio SLA. Seimo nu-

tarimo įsteigti Jaunuolių švietimo Fondą prie SLA., kad tuo būdu pritraukus jaunuolius prie SLA. ir juos kultūrinus lietuvių kalboje ir dvasioje. Kadangi išdirbimas taisyklių buvo palikta Pild. Tarybai ir Apšvietos Komisijai, tad nutarta, kad New Yorke gyvenantieji Pild. Tarybos nariai — J. Danielius ir P. Jurgelutė ir Apšvietos Komisijos nariai — P. Bajoras ir J. O. Širvydas pagamintų viršminėtas taisykles, kurias turės priimti ir užgirti ateinantis SLA. Seimas.

14. Pakeliama SLA. 9-to apskričio pirm., J. Buloto „Tėv.“ No. 28 tilpės pranešimas, atšaukiant minėto apskričio nutarimą remti pašalines vaikų draugijėles, o kur jų nėra — organizuoti jas, kaip to reikalavo Pild. Tar. Kadangi J. Bulota Pild. Tar. tarimą klaidingai perstato 9-to apskr. kuopoms ir nariams, buk Pild. domoji Taryba nusistatiusi prieš 9-to apskričio nutarimą vien delto, kad apskritys nutarė SLA. narių vaikučius prakomokyti lietuvių kalboje skaityti ir rašyti. Kadangi tokis L. A. 9-to apskričio pirmininko p. Bulotos pareiškimas natatinka Pildomosios Tarybos pereinamo suvažiavimo nutarimui, kuriuo pareikalaujama apskričių dirbti pačios organizacijos darbu, organizuojant SLA. jaunuolių kuopules ir steigiant jų švietimui ir lietuvių kalbos ir rašybos mokymui mokyklėles, o ne versti SLA. kuopos dirbti pašalinius darbus, remiant ir organizuojant nieko bendra su SLA. neturinčias vaikų draugijėles, tad nutarta pareikšti p. Bulotai papeikimas už sužinų falsifikavimą kaip praneša, kad buvo priverstos pasitraukti iš antro apskričio delei įvykusių nesutikimų iš priešasties partijinės diktatūros iš apskričio valdybos pusės. Šį reikalą pilnai apsvarsčius, nutarta išpildyti atsišaukusių kuopų prašymą ir paskirti No. 6 jų sukurtam naujam apskričiui.

15. Nutarta išnešti užuojautos rezoliucija Lietuvos Seimo nukentėjusiems nariams, kurie policijos jėga neteisėtai pašalinti iš Seimo posėdžių salės ir kartu pareikšti protesto žodį prieš spaudos ir susirinkimų laisvės suvaržymą ir įvedimą mirties bausmės už eilinius politinius prasikaltimus. Rezoliucija yra sekama:

UŽUOJAUTOS IR PROTESTO REZOLIUCIJA.
Atsižvelgdami į įvykį Lietuvos Valstybės gyvenime, kuomet buvo su policijos jėga išmesti iš Seimo posėdžių salės lietuvių tautai užsitarnavusieji veikėjai ir Seimo nariai: Dr. K. Grinius, Ig. Lapinskas ir K. Bielinis ir tuomet Seimas priėmė įstatymus, suvaržančius Lietuvos piliečių žodžio ir spaudos laisvę, kas šiaudien jau tegalima surasti tik beskaitant viduramžių istoriją.
Todėl SLA. Pildomoji Taryba, savo suvažiavime rugpjūčio 6 ir 7 dd., 1925 m., SLA. Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York City, apsvarsė šitokią padėtį Lietuvos valstybėje nutarė kas seka:

1. Reiškiamo giliausios užuojautos Lietuvos Seimo atstovams: Dr. K. Griniui, Ig. Lapinskui ir K. Bielinui, kuriuos smurto jėga išmetė iš Seimo posėdžių salės ir kartu sveikiname juos už drąsų stojimą ginti Lietuvos Valstybės Konstitucijos ir Lietuvos žmonių teisių.

2. Griežtai protestuojame prieš išniekinimą Seimo atstovų ir paties Seimo autoriteto; taipgi protestuojame ir smerkiame perleidimą antikonstitucinių įstatymų, kuriais suvar-

žoma spaudos ir susirinkimų laisvė ir įvedama mirties bausmė už eilinius politinius prasikaltimus.

3. Nutariame šios rezoliucijos nuorašus pasiūti Lietuvos Seimui, Lietuvos Pasiuntinybei Jungtinėse Valstijose, nukentėjusiems Seimo nariams ir pasiekti SLA. organe „Tėvynėje“.

Suvažiavimą uždarė SLA. Prezidentas S. Gegužis rugpjūčio 7 d., 6 val. vakare.

P. Jurgelutė — SLA. Sekr.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTES.

315 kp., Hudson, N. Y.

Liepos 26 d. musų kuopa buvo surengusi pikniką, kuris pavyko pušetinai. Nors pikniko rengėjai dėjo visų pastangų, kad šis kuopos parengimas pavyktų kuopuikiausiai ir reikia pasakyti, kad labai gražus parengimas buvo, tačiau publikos atsilankė neperdaugiausiai. Mat visą dieną lietus lynojo, tai daugelį ir norėjusių dalyvauti šiame musų kuopos piknike atbaidė. Tačiau kurie atsilankė piknikan buvo pilnai patenkinti ir gražiai laiką praleido visą dieną.

Buvo virvės traukimas ir šias rungtynes laimėjo stotviliškiai. Apart visų žaislų rengėjai buvo parupinę smuiką ir lietuvišką armoniką, kuriomis grojo geri muzikantai ir linksmo susirinkusius svečius. Piknikas tęsėsi iki vėlaus vakaro ir susirinkusieji svečiai dar nenorėjo skirtis su taip linksmu parengimu.

Apmokėjus visas išlaidas, rodos, liks ir kuopai keli doleriai pelno. Varde rengimo komiteo tariau širdingai aciū visiems atsilankiusiems į šį SLA. 315 kuopos pikniką ar kitaip prisidėjusiems prie šio pikniko pasisekimo. Jei ne lietus, tai butumet turėję daug geresnes pasekmes, tačiau negalime nieko kaltinti, kad oras mums parengimą sumažino publikos atsilankimui. Gal kitu kartu galėsim dar gražesni pikniką surengti ir dar su geresniu pasisekimu.

J. C. Dijokas.

177 kp., Milwaukee, Wis.

Musų kuopa gyvuoja neblogai ir didžiama narių domisi savo organizacijos reikalais. Čionai prie progos norėčiau padaryti pastabą kuopos sekretoriui J. Virbickui, kad jis pasistengtų kuopos susirinkimus pagarsinti nors savaite anksčiau prieš susirinkimą, o ne tą savaite, kuomet susirinkimas įvyksta. Mat kuopos susirinkimai organe garsinti reikia del naudos kuopai, o ne vien del mados.

Pavizdžiū rugpjūčio mėnesio susirinkimas buvo pagarsintas „Tėvynės“ 31 num., kuris išleistas liepos 31 d., o rugpjūčio 1 d., kaip šeštadieni, Milwaukee paštas užsidarė 12 val. dieną ir nei laišku, nei laikraščiu laiškanesiai nesenoja. Taipgi reikia atminti, kad „Tėvynė“ reikia atkeliauti 1,028 mylios ir Milwaukee ir aš manau, kad nei vienas kuopos narys neaplaikė „Tėvynės“ to numerio prieš susirinkimą, kuris įvyko rugpjūčio 2 d. Mane „Tėvynė“ pasiekė net 5 d. rugpjūčio, tai ar aš galėjau pributi į susirinkimą?

Naujas narys V. S.

Redakcijos pastaba. Matyt p. V. S. kaip naujas narys dar nežino, kad „Tėvynė“ New Yorke paštu priduodama visuomet trečiadieniais ir todėl pilnai užtenka pasiekti kad ir Milwaukee, Wis., iki šeštadienio ryto. Bet matyt kartais paštas antros kliasos siuntinius užlaiko ir tokiu būdu suveluoja juos pristatyti. Pagaliau, ir patys nariai be jokių garsinimų

privalo žinoti kuomet ir kur kuopa laiko savo mėnesinius susirinkimus, nes paprastai SLA kuopos pasirenka pastovią vietą susirinkimų laikymui mažiausiai bent šešioms mėnesiams.

308 kp., Zeigler, Ill.

Mūsų kuopa gyvuoja gerai ir jau turi suorganizavus jaunųjų skyrių apie iš 35 narių. Bet jaunųjų kuopos narių skaitlius vis auga, nes beveik kas susirinkimas yra prirašoma po kelis naujus narius. Ir reikia pasidžiaugti tuomi, kad organizavimo darbas neseniai pradėtas, tačiau 308 kuopa jau turi 35 jaunuolius. Nemanau, kad yra kita lietuvių kolonija, kuri turėdama vos apie 300 lietuvių, būtų pralenkusi organizavimo darbe SLA. 308 kuopa.

Man rodo todėl SLA. 308 kuopa turi geras pasekmes jaunųjų organizavime prie SLA., kad ji palaiko jaunųjų mokyklą, kurioje mokinama lietuvių kalbos ir rašybos ir jaunųjų organizatoriū turi išrinkus mokytoją. Apart to, 308 kuopa yra nutarusi remti jaunųjų skyriaus rengimą pikniką su visokiais pamarginimais, kuris įvyks rugpjūčio 30 d., Cleburne Parke. Linkėtina SLA. 308 kuopos jaunųjų skyriū sutraukti kuodaugiausiai publikos į savo pirmą parengimą — pikniką ir taipgi pareigą visų kuopos narių pasidaruoti, kad šis jaunųjų piknikas pavyktų kuogeriausiai visais žvilgsniais.

J. Bernotas — koresp.

27 kp., Auburn, Ill.

SLA. 27-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko 2 dieną rugpjūčio, K. Uleckio svetainėje. Narių atsilankė gana skaitlingai ir gražiai ir tvarkiai atlaikė susirinkimą.

Tarpe įvairių komisijų raportų išdavė atskaitą buvusio 19 d. liepos pikniko rengimo komisija. Piknikas puikiai pavyko ir atsilankiusieji svečiai buvo pilnai užganėdinti. Publikos buvo pilna giraitė ir visi linksminosi iki vėlam vakarui. Išmokėjus visas išlaidas kuopai liko pelno \$89.65.

Programo suruošimui aukavo sekančios ypatos: K. Uleckas, V. Kuizinas, pp. Stankus ir Šiaulis, ponis Siratavienė, p. Marketi, p. Mažeika, p. Ukamis. SLA. 27-ta kuopa taria širdingai ačiu visiems aukautojams ir atsilankiusiems svečiams už tokią gausią paramą.

Tarpe kitų kuopos tarimų tapo nutarta surengti dar vienas linksmas išvažiavimas 30 dienas rugpjūčio, toj pačioj Dodds giraitė, su įvairiausu programu. Bet jeigu tą dieną lytų, tai piknikas įvyktų kitą sekmapdientį, 6 d. rugsėjo.

Jurgis Gribas, SLA. 27 kp. koresp.

14 kp., Cleveland, O.

Mūsų kuopos susirinkimas įvyko 6 dieną rugpjūčio, š. m. Susirinkimą atidarė pirm. A. M. Praškevičius 7:40 val. vakare. Pirmiausia tapo svarstyti kuopos bėganti reikalai. Toliau skaityta laišakai nuo Pildomosios Tarybos ir priimti.

Siame susirinkime prisirašė vienas naujas narys J. Skukauskas. Persikėlė iš kitur 5 nariai. Jie yra: V. S. Jokubytas iš 318 kp., Worcester, Mass. ir jo moteris K. Jokubytienė, P. Kamarauskas iš 160 kp., Donora, Pa., Mikas Valkys iš 69 kp., Rochester, N. Y., Mikas Jasulavičia iš 121 kp., Clinton, Ind. Mums yra malonu gauti atgal mūsų darbų narių p. V. S. Jokubyną.

Pikniko komisija raportavo, kad piknikas jau surengtas tik reikia rinkti darbininkai ir išrinkta sekanti: šeimininkas —

J. Martinaitis; tikiety parduoti — J. Čestnavičius, M. Simanaitis, J. Zalneraitis; prie „barėkių“ — F. J. Žuris ir J. Puzinas; prie baro J. Palaibis ir J. Mikalajunas; prie „ice cream“ — P. Vasiliauskas. Piknikas įvyko Alfred Kortz ukėje, rugpjūčio 23 d.

Žieminio sezono komisija raportavo, kad jau likos tik viena patogi diena surengimui žiemoje, tai yra 24 d. sausio. Komisijai įsakyta paimti minėtai dienai sveta.ą ir ruošti parengimą.

Kontrolės komisija išdavė savo raportą iš praeito 1925 m. bertainio. Mūsų kuopos stovis yra sekamas:

Prisirašė naujų narių	23
Persikėlė iš kitur	7
Narių geram stovyje yra	246
Išbraukti	4
Numirę	2
Suspenduoti	6
Vaiku	5
Persikėlė į kitur	1

Finansai:

Jeigu 2-rame bertainyje \$719.47 Išlaidų \$700.90

Lieka kuopoje \$18.57 Balansas nuo 1-mo bertainio \$75.49

Viso kuopos izde \$94.06

Raportas priimtas. Toliau buvo tyrinėta prasižengimas vieno nario už perdarymą persikėlimo laiško, kame minėtas narys pasiaiškino ir prisipažino kaltu, kad tai padarė per nežinystę. Tas palikta valdybai galutinai užbaigti ir raportuoti sekančiame susirinkime.

Skaityta laiškas nuo musų seno nario J. Katkausko, nurodant jo blogą padėtį ir kad jam tapo nupiauta koja. Mūsų kuopos nariai, kaip paprastai, padarė pertrauką ir surinko \$8.80 aukų sušelpimui musų draugo. Tokis geras upas retai kur yra kaip 14-toj kuopoj. Labai pagirtinas darbas ir garbė yra nariams už jų duosumą.

Ligonų kuopoje randasi tik vienas, kuris dar serga.

Nekurie musų organizatoriū yra užsigavę delei nepriėmimo nekurių kandidatų į SLA. ir jų reikalavimu nutarta siųsti Centrui užklašimas del ko jie nepriimami.

Susirinkimas buvo gana gyvas ir nuveikta daug darbo. Jis pasibaigė 9:40 val. vakare ir visi išsiskyrė geriausiu upe. F. J. Žuris — koresp.

212 kp., Kenosha, Wis.

SLA. 212 kp. piknikas pavyko. Žmonių buvo ne daugiausia, bet kadangi komisija puikiai pasidarbavo, tai pelno kuopai pridavė \$118.60. Žinoma, kuopa pasiėgė irgi dženteloniškai: \$100.00 pasiamė, gi \$18.60 atidavė komisijai už pasidarbavimą.

Kadangi kai kurie kuopos nariai — biznieriū prisidėjo su aukomis piknikui, tai kuopa nutarė paskelbti aukavusius organe. Aukavo sekanti: F. Rasčius, M. Vitkauskas, J. Vaičiulis, J. Balčaitis, Simanaukas, J. Baubonis, J. Riškus, Vl. Šlegeris, S. Lukmonas, M. Labanauskas, A. Valys, J. Račkauskas, K. Orlauskis, p. J. Egnes, Seskys, Vitkus, Matazinskas, Jočius. Dargi mes turime ir nenariū biznieriū, kurie simpatizuoja musų kuopai, tai yra sekami: Mockus, o ypatingai S. Simaitis gana gausiai aukavo. Jums broliū kuopa taria ačiu.

Tikiety buvo išparduota už \$25.00. J. Bernatavičius par davė už \$18.00, daugiau kiti. Už tikiety galima buvo pirkti gėrimų ir daugiau ko.

Rugp. 5 d. įvyko susirinkimas atstovų nuo vietos lietuvių

14 draugijų. Nutarta pakurti pikniką rengti bendrai, kad tuomi užbaigus draugiškai vasaros sezono pasilinksminimus.

Toliau atstovai išsireiškė, kad draugijos turi geras pasekmes ir kad tokiu bendru veikiamu visi Kenoshos lietuviai patenkinti. Kad paaciūvus vienkitiems už solidarinęumą, tai nutarta surengti po užbaigai pikniko bendrą vakarienę su programū varde 14 draugijų.

Beje, buvau pamiršęs priminti, kad SLA. 212 kuopa nutarė atsikreipti į vietos progresyves lietuviū draugijas, kad bendrai užprotestavus prieš dabartinę Lietuvos valdžią, į komisiją įėjo J. Mačiulis, A. Pakšys ir J. Marcinkevičius.

SLA. 212 kp. nario Lastauskio mirė žmona, sulaukus vos 22 metų. Gaila.

Ig. Baubonis,

SLA. Dvieju Kuopu Bendras Išvažiavimas.

SLA. 21 ir 200 kuopų, Detroit, Mich., bendras išvažiavimas įvyko 9 d. rugpjūčio, Palmer parke. Publikos buvo prisirinkę gana daug. Kadangi Detroit, ite yra dvi SLA. kuopos ir per abi kuopas priklauso daugiau kaip 600 nariū, tad ir piknikas buvo skaitlingas publika.

Buvo programos — dvi trumpos prakalbos. Pirmas kalbėjo 21 kuopos pirmininkas F. Jočionis, antras — Dr. F. Matulaitis. Abi prakalbos buvo agitacijos už Si sivenijimą.

Pirmas aiškino naudingumą priklausyti prie SLA., antras aiškino SLA. tvarkos gerumą ir tt.

Vėliaus buvo lenktynės ir laimėjusiams buvo duodama dovana. Tuomi programos ir užsi baigė. Žmonės buriais kalbėjosi, jaunesni žaidė. O komunistams tik ir progos toki išvažiavimai. Tuoj vienas pradėjo šaukti publiką burin ir pradėjo savo „spjūčius“. Kalbėtojas, gerai žinomas West Frankfort, Ill., rėkšnus A. Smailis ir pradėjo savo rušies „prakalbą“ — šmeižti socialdemokratas, liaudininkus ir abelnai visus, kurie tik nepritaria A. D. P. Iš karto buvo pasiskyręs įsai temą, esą čia bus apkalbėta Lietuvos darbininkų reikalai. Todel reikėtų laikytis temos, bet visai neilgai toje temoje tesilaikė ir tuoj prasidėjo ypatiski šmeižimai ir komunistai net tarpe savęs susibarė ir išvadino vieni kitus skebas, išdaviškai, šnipais ir tt. Publika turėjo gardsau juoko iš susipešusių komunistų.

A. D. P. Detroito labai su bankrutavo — nebeturi „ta vorščių“ ir tokiu būdu lenda į kitų draugijų parengimus su savo politika be jokios gėdos. Iše nepaiso, kad kitų draugijų išlaidomis išgarsinta piknikas ir suvažiūta žmoniū tikslu sukurti savo draugus ir pasikalbėti ramiai. Mat šio SLA. kuopų pikniko surengimo komisijon įėjo jų partijos nariai ir tokiu būdu naudojosi kiek galėjo, net laimėjusiams lenktynes davė dovany jų išleistas knygas. Ir elgeta atiduoda sveikam lazda, tikėdamas gauti šimtariopą atlyginimą. Taip ir komunistai teikia Susivienijimui aukas. Mat jie tikisi iš Susivienijimo gauti šimtariopą atlyginimą.

P. S.

207 kp., So. Manchester, Conn. Dar psmetiniame mūsų kuopos susirinkime, 12 d. liepos paaiškėjo iš organizatoriaus raportu, kad per pusę metų prie kuopos prisirašė 6 nauji nariai, taipgi į jaunųjų skyriū prisirašė 12 nariū. Sulaukus vėsenio oro kuopa žada daugiaus pasidarbuoti pati savo ir viso SLA. labui.

Narys.

NEKROLOGIJA.

Liudėsis palietė SLA. 77 kp. iš Rockford, Ill., nes pasi mirė jos narys Tadeušas Zakarevičius. Liepos 14 d. palaidotas su bažnytinėmis apeigoms. Velionis paliko tris brolius, kurie dalyvavo laidotuvėse ir motina dar gyva Lietuvoje.

Velionis T. Zakarevičius buti rimtas vyras, virš trisdešimt metų amžiaus, nevėdęs. Buvo susitaupinęs nemažai pinigų; turėjo automobiliū „Dodge“, gražiai gyveno ir netinginiavo ir nors dirbtuvėj dirbo, bet sutalpė apie 8,000 doleriū.

SLA. 77 kuopos nariai liuosnoriai dalyvavo laidotuvėse, karstą nešė nešėjei liudėsio ženklus prisisegę, o ant jų buvo raidės SLA. O šiaip laidotuves tvarkė velionio broliū Zakarevičiai ir dėdė Franas Krikščiūnas. Kun. Vilimavičius pasakė „gražią“ prakalbą, arba kaip kurie sako: „pamoks- lą“. Nabagas kunigėlis norėjo labai puikiai nupiešti vertę bažnytinii apeigų del mirusių. Sakė: „Kad kas darodytų, kad Dievo nėra, tai nereiktų šito „monkey buseness“. Matot kitos visokios tikybos turi bažnyčias, tik jums, lietuviams, kas tokio yra“. Tarsi kunigėliui nežinoma, kodėl lietuviū taip mažai lanko bažnyčia, bet per laidotuves tiek svieto buvo, kad netilpo bažnycion.

Velionis Tadas buvo daugeliū pažįstamas, su visais gražiai sugyveno, užtad daug draugų turėjo ir laidotuvėse, visi nariai dalyvavo ir su liudėsio žengė paskui karstą, ašarodami žiūrėjo į leidžiantės karstui duobėn ant kapų.

Priežastis mirties velionio Tado buvo ta: darė operaciją ant „appendicitis“, tad tris dienas po operacijai išgyveno ir mirė. Vienas daktaras atsiskakė daryti operaciją, sako labai nutukęs ir neatlaikys.

Cionai prie progos noriu tarti širdingai ačiu visiems dalyva vusiams velionės Marijonos laidotuvėse. Jei kas norėtų daugiau žinoti apie velionę, tai meldžiu kreiptis žemiau telpančiu adresu.

Lai buna lengva išlėtis mano brangiai gyvenimo Draugei šios šalies šaltoje žemelėje.

Nuliudęs vyras — Pranas Rajauskas, 466 W. Main St., Plymouth, Pa.

SLA. 2-ro APSKRIČIO ĮSTATAI KEISTAI SKAMBA.

SLA. 2-ro apskričio įstatuose vienoje vietoje skamba sekančiai: „Pastaba: Apskričio valdybos nariai gali but renkami į apskričio valdybą ir sekančioms metams, nors ir nebutų delegatais (mano pabraukta — P. A. D.) išskyrus tą atsitiki- mą, kuomet kuopa, kurioj tokis valdybos narys priklauso, dar prieš suvažiavimą išreiktų jam nepasitikėjimą“.

Tiesa, šitie 2-ro apskričio pataisyti įstatai apskričio suvažiavimo buvo priimti. Paviršutiniai žiurint, šita pastaba išrodo skamba bešališkai, nes čia pasakyta, kad apskričio valdybos nariai (nebudami nuo kuopų delegatais) negalėtų but renkami į apskričio valdybą sekančioms metams, jeigu kuopa, kurioje jie priklauso, išreiktų jiems nepasitikėjimą dar prieš suvažiavimą. Bet pavalgės pietus pradėjo dirbti ir staiga krito ir momentaliai pasimirė širdies liga.

Velionis Petras buvo vos 35 metų amžiaus ir paliko dideliam nuliudime savo brolius ir seseris. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis labai iškilmingai. Velionio broliū pribuvo ir laidotuves net iš tolimų vietų: brolis Jonas iš Idaho valstijos, o Povilas iš Pennsylvanijos valstijos ir suruošė savo broliū labai iškilmingas laidotuves.

Velionis Petras buvo gimęs ir augęs Lietuvoje ir budamas 19 metų atvyko Amerikon ir čionai išgyveno 16 metų. Red Lodge miestely išgyveno 13 metų ir dirbo angliakasyklose. Pasaulinio Karo metu buvo pašauktas į Jung. Valst. kariuomenę ir buvo išsiųstas į Pranciją ir sugrįžęs iš kariuomenės vėl pradėjo dirbti kasyklose. Prigulėjo prie Angliakasiū Unijos, kurios lokalas atidavė jam paskutiniū patarnavimą.

Šiais metais velionis Petras buvo išrinktas SLA. 296 kuopos sekretoriumi ir kiek galėdamas dirbo ir rupinosi SLA. reikalais ir todel visų kuopos nariū buvo mylimas ir gerbiamas. Tariai visi kuopos nariai atidavė savo mylimam draugui paskutiniū patarnavimą, dalyvaudami jo laidotuvėse ir visi nariai apgailestauja netekę tokio energingo musų kuopos darbuotojo. Velionis paėjo iš Lietuvos iš Kaunijos, Kurkliū parapijos, Maigiiū kaimo.

Ilsėkis ramiai mielas Drauge ir lai Tau buna lengva šios šalies žemelė.

J. Povilaitis.

A. A. Marijona Rajauskienė,

narė SLA. 53 kuopos iš Plymouth, Pa., persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 28 d., š. m., išsirus tris savaites. Velionė buvo 55 metų amžiaus ir po tėvais vadinosi Rutkauskaitė. Paėjo iš Lietuvos Aniškio dvaro, Alytaus parapijos ir valsčiaus.

Apsivėdė mes išgyvenome drauge 39 metus ir išauklejome du suni ir keturias dukteris — visi jau užaugę. Velionė Marijona prigulėjo tik prie SLA. 53 kuopos. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis ant katalikiškių kapų liepos 1 d. Laidotuvėse dalyvavo skaitlingas burelis giminių ir draugų — virš 30 kariety lydėjo.

Cionai prie progos noriu tarti širdingai ačiu visiems dalyva vusiams velionės Marijonos laidotuvėse. Jei kas norėtų daugiau žinoti apie velionę, tai meldžiu kreiptis žemiau telpančiu adresu.

Lai buna lengva išlėtis mano brangiai gyvenimo Draugei šios šalies šaltoje žemelėje.

Nuliudęs vyras — Pranas Rajauskas, 466 W. Main St., Plymouth, Pa.

SLA. 2-ro APSKRIČIO ĮSTATAI KEISTAI SKAMBA.

SLA. 2-ro apskričio įstatuose vienoje vietoje skamba sekančiai: „Pastaba: Apskričio valdybos nariai gali but renkami į apskričio valdybą ir sekančioms metams, nors ir nebutų delegatais (mano pabraukta — P. A. D.) išskyrus tą atsitiki- mą, kuomet kuopa, kurioj tokis valdybos narys priklauso, dar prieš suvažiavimą išreiktų jam nepasitikėjimą“.

Tiesa, šitie 2-ro apskričio pataisyti įstatai apskričio suvažiavimo buvo priimti. Paviršutiniai žiurint, šita pastaba išrodo skamba bešališkai, nes čia pasakyta, kad apskričio valdybos nariai (nebudami nuo kuopų delegatais) negalėtų but renkami į apskričio valdybą sekančioms metams, jeigu kuopa, kurioje jie priklauso, išreiktų jiems nepasitikėjimą dar prieš suvažiavimą. Bet pavalgės pietus pradėjo dirbti ir staiga krito ir momentaliai pasimirė širdies liga.

Velionis Petras buvo vos 35 metų amžiaus ir paliko dideliam nuliudime savo brolius ir seseris. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis labai iškilmingai. Velionio broliū pribuvo ir laidotuves net iš tolimų vietų: brolis Jonas iš Idaho valstijos, o Povilas iš Pennsylvanijos valstijos ir suruošė savo broliū labai iškilmingas laidotuves.

Velionis Petras buvo gimęs ir augęs Lietuvoje ir budamas 19 metų atvyko Amerikon ir čionai išgyveno 16 metų. Red Lodge miestely išgyveno 13 metų ir dirbo angliakasyklose. Pasaulinio Karo metu buvo pašauktas į Jung. Valst. kariuomenę ir buvo išsiųstas į Pranciją ir sugrįžęs iš kariuomenės vėl pradėjo dirbti kasyklose. Prigulėjo prie Angliakasiū Unijos, kurios lokalas atidavė jam paskutiniū patarnavimą.

Šiais metais velionis Petras buvo išrinktas SLA. 296 kuopos sekretoriumi ir kiek galėdamas dirbo ir rupinosi SLA. reikalais ir todel visų kuopos nariū buvo mylimas ir gerbiamas. Tariai visi kuopos nariai atidavė savo mylimam draugui paskutiniū patarnavimą, dalyvaudami jo laidotuvėse ir visi nariai apgailestauja netekę tokio energingo musų kuopos darbuotojo. Velionis paėjo iš Lietuvos iš Kaunijos, Kurkliū parapijos, Maigiiū kaimo.

šios valdybos nariams duoda speciales privilegijas? Išrodo, kad dalykas yra tokis: komunistai žino, kad ant jų laimes paprastai SLA. nariai tankiai kuopų susirinkimus apleidžia (kas yra labai negerai), tuomet susėję komunistai buna didžiūmoje; gi kuomet jų draugai sėdi apskričio valdyboje, tai jie (komunistai) budami didžiūmoje kuopų susirinkimuose savo draugams nepasitikėjimo niekuomet nepareikš, o tik jų viešon išrinks kitus delegatus (savo draugus); reiskia, tada apskričio suvažiavime komunistai turės savo „ekstra“ žmones ir balsus.

P. A. D.

ATSAKYMAS 1-MOS KUOPOS NARIŪ.

Patitikiu, kađ gerb. „Tėvynės“ Redakcija suteiks vietos ir man atsakyti į SLA. 1-mos kuopos nario neteisingus man užmetimus, kurie tilpo „Tėvynės“ 14 num., š. m. Tuojaus po pasirodymui to šmeižo, man taikomo, buvau pasitūntęs atsakymą ir nesulaukdamas jo telpančiu „Tėvynėje“ užklašiau Redakcijos delko netalpinama no pasiaiškini mo ir gavau atsakymą, kad Redakcija mano atsakymo nėra gavusi. Mato mai kur nors pašte žuvo. Tai gi nors dabar, nors pavėluotai noriu tarti savo žodį.

SLA. 1-mos kuopos narys neteisingai mane apšmeižė ir apsilenkė su teisybe, išvadindamas mane skriaudiku arba vagim, todel pasakyk kaip aš nariūs nuskriaudžiau, apvogiau ir kaip kuopos susirinkime nelegaliai apšėjau? (Niekas p. Basanavičiaus „Tėvynėje“ nevadino vagimi, todel bereikalngai jis čionai šitą žodį vartoja, pats sau jį taikydamas. Tarpe skriaudos ir vagystės yra didelis skirtumas ir tai p. B. turėtų suprasti. „T.“ Red.)

Toliau sakai, buvo išrinkta specialė komisija skundų ištyrimui ir sakai rugpjūčio 10 d., 1924 m. atrado kaltu. Vienok tariai atsilankykite, nes bus delegatų rinkimas į 2-ro apskričio rinkimas. Atsiveskite ir naujų nariū prirašyti prie SLA. 247 kuopos.

J. Plečkaitis — sekr.

Chicago, Ill. SLA. 139 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 6 d., 6 val. vakare, Antano Beniulio name. Visi nariai ir narės kviečiami pributi susirinkimam, nes randasi daug svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite ir naujų nariū prirašyti prie SLA. 247 kuopos.

Toliau sakai, kad susidarė tokios aplinkybės, kad visas dalykas pasiekė Centrą. Neteisingai susitaręs su mano priešais ir melingai sudarę viską pasiantėt į Centrą. Sakai, kad V. B. nustojo teisiū kuopoje, lankyti kuopos susirinkimus ir but bent kokiam kuopos viršininukū urėde. Bet pasakyk kuopos narį kodėl aš nesijaučiu nuskriaudęs kuopos nariūs ir nelegaliai apšėjęs kuopos susirinkime? Toliau sakai, kad V. B. turi pildyti uždėtą bausmę. Bet klausimas, kas V. B. priversta pildyti tavo uždėtą jam jungą?

Reikalauju tavęs SLA. 1-mos kuopos narį, kad atšauktum tuos šmeižtus ant manęs, kuriuos patalpinau „Tėvynės“ 14 num., 1925 m. Ir jeigu to nepadarysi, tai busiu priverstas Tamsą patraukti į valdišką teismą už apšmeižimą manęs per laikraščių ir gadinimą mano vardo.

J. V. Basanavičius, SLA. 1-mos kp., eks-org.

Redakcijos pastaba. Nors tai yra pasenęs ginčas, vienok delei bešališkumo talpiname ir šį p. Basanavičiaus neva pasiteisinimą, kuris yra daugiau panašus į užpuolimą. Taipgi

matome reikalo priminti, kad iš šios p. Basanavičiaus polemikos prisėjo išbraukti jo nepamatuoti kaltinimai SLA. Pildomosios Tarybos nariū — pp. T. Paukščio ir M. A. Raginsko, kurie atsilankė SLA. 1-mos kuopos susirinkime šito ginčo ištyrti vietoje.

Ištikrųjų keistas šis p. Basanavičiaus pasiteisinimas, kuriame jis visus kaltina, visus melagiais ir šmeižikais vadina, o save mėgina pastatyti nekaltiausiu avinėliu. Vienok jam tas nepavyksta, nes vienoje vietoje sako, kad kuopos susirinkimas jį atrado nekaltu, o kitoje vietoje jau prisipažįsta, kad jam yra „uždėtas jungas“, kurio jis nepildysias ir niekas negalys priversti jo kuopos uždėtą bausmę pildyti. Tai kas ir rimti žmonės šitai nekalba ir jei kuopa narį už ką nors baudžia, tai jau negalima tikėti tokiems tikrinimams, kad ir dauguma kuopos nariū ir net Pildomosios Tarybos nariai yra neteisingi ir be jokios kaltės narį baudžia. Perskaiciūs šitą p. Basanavičiaus pasiteisinimą ištikrųjų sunku suprasti už ką jis čia grumoja teismu? Pats sau primeta vagystę, nes SLA. 1-mos kuopos narys savo rašinylyje jo vagiū nevadino, ir grumoja teismu. Juokai, daugiau nieko.

Kuopu Susirinkimai

Woodlawn, Pa. SLA. 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 6 d., 6 val. vakare, Antano Beniulio name. Visi nariai ir narės kviečiami pributi susirinkimam, nes randasi daug svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite ir naujų nariū prirašyti prie SLA. 247 kuopos.

Chicago, Ill. SLA. 139 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 6 d., 6 val. vakare, Antano Beniulio name. Visi nariai ir narės kviečiami pributi susirinkimam, nes randasi daug svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite ir naujų nariū prirašyti prie SLA. 247 kuopos.

Tamaqua, Pa. SLA. 204 kp. susirinkimai ikišiol buvo laikomi kiekvieną mėnesio pirmą pamedėj. Toliaus virš kalbamės kuopos susirinkimai perkelėmi į nedėdienį, t. y. bus laikomi susirinkimai kiekvieno mėsieo pirmą nedėdienį, 2 val. po pietų, visiems žinomoj sveteainėj. Sekantis susirinkimas įvyks rugsėjo 6 dieną, 2 valandą po pietų, P. B. Bello svetainėj. Visi nariai skaitlingai atsilankykite, nes yra svarbių reikalų aptarti.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 35 kuopos bertaininis susirinkimas įvyks 6 d. rugsėjo, B. Patelunio svetainėj, 2 val. po pietų. Visi nariai ir kviečiami atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite ir naujų nariū prirašyti prie SLA. 35 kuopos.

Newark, N. J. SLA. 245 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 3 dieną rugsėjo, 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėj, 180 New York Ave. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir užimokėti užvilktas mėnesines mokesnis. Taipgi atsiveskite ir naujų nariū prirašyti prie SLA. 245 kuopos.

J. Šoliusas — sekr.

Tel. Empire 7365 Dr. F. MATULAITIS, 522 Holbrook Ave., DETROIT, MICH.

Valandos: 12-2 p. m. ir 6-8 p. m. Ultravioletinė šviesa. Diathermia

LIETUVIAI AMERIKOJE

MAHANOY CITY, PA.

Nors angliakasių streikas ar sustojimas darbo jau netoli, tačiau po „pėdei“ žmoneliai linksmis kaip paprastai, vadinasi, užia kaip bitės. O juk dabar kaip tik ištikrųjų ir reikėtų kokią centą kitą susitaupyti, nes niekas nežino kaip ilgai darbas stovės, kuomet kartą sustos. Galimas daiktas, kad pastovės gana ilgai, nes matyt kad abi pusi yra tikrai pasiryžusios kovoti, ypačiai angliakasiai niekuomet nesutiks, kad jiems algas mažintų. Dar iki derybos ejo tarp angliakasių unijos ir kompanijų atstovų, Atlantic City, tai buvo spėjiojama ir šiaip ir taip, tačiau kuomet tos derybos iškriko, tai dabar jau visi kalba, kad darbo sustojimas bus. Well, bus nebus, o jei jau ištikrųjų bus, tai angliakasiai privala laikytis tvirtai vienybės, o pergalę jų pusę užtikrinta, nes juk jau ne vienas streikas teko pergyventi, o visuomet darbininkai laimėjo. Taip bus ir dabar jei tik pas darbininkus bus tikras supratimas ir jie neklausys visokių ir niekeno nekviestų pranašų, kurie visuomet bando kelti darbininkuose suirutę ir nepasitikėjimą. Tokius gaivalus iš savo tarpo reikėtų vyti lauk, nes jie dirba kam kitam, o ne darbo žmonėms.

Kur tik eis, tai visur galima girdėti žmonis kalbant apie 30-tą dieną rugpjūčio, nes mat tą dieną įvyks SLA pirmo apskričio išvažiavimas Lake Side giraitė, prie East Mahanoy Junction, Pa. Mat tai bus apvaikščiavimas, taip sakant, metinės minėtos apskričio šventės, kur bus kiek girdėtis išpildytas gana gražas programos. Rengimo komitetas, kuriuomi yra apskričio valdyba, dirba iš visų jėgų, kad tik padaryti apskričio išvažiavimą sekmingu.

Nėra abejonės, kad išvažiavimas turės gero pasisekimo, nes žmonės SLA organizacijai prijaunčia ir netoli visi pažangsi lietuviai prie jos priguli. O imant domėn ir tą faktą, kad jau šios vasaros bus bene paskutinis išvažiavimas, tai nėra abejonės, kad visi seni ir jauni, maži ir dideli trauks į šį išvažiavimą kas trukiais, kas bušais, kas automobiliais, įvairiais vežimais, pėsti eis ir tt., tačiau visi į vietą ir laiku tenai pribus, kad sudarius kuodidžiausią minią žmonių. Užtat visi rengimės ir nepraleiskime tos progos, nes tokia proga bus tiktai kartą į metus.

Artinantis mokslo sezonui, mūsų jjaunuoliai rengiasi į mokyklas, vadinasi rengiasi važiuoti į įvairias mokyklas siekti mokslo įvairiose šakose. Kurie mokslių jau yra baigę, tai pradeda susirasti sau užsiėmimus ir dirbti. Viena iš baigusių aukštesnį mokslą yra p-lė Vajoletta Mockaičiuotė, kuri praėjusio mokslo sezonu baigė Leefton Hille muzikos konservatoriją, Philadelphia, Pa., su laipsniu smuiko mokytojos ir kiek girdėti, tai su pradžia rugsėjo mėnesio pradės mokyti. Jina mokins savo namuose po num. 38 S. Main St., Mahanoy City, Pa., arba kas norės ir sulig susitarimo, tai mokins ir mokinių namuose. Mahanojas ir šios apylinkės žmonės žino, jog p-lė Mockaičiuotė yra gera smuikininkė, beabejone geriausia šioje apylinkėje, ir ji mokins visame pasaulyje garsaus smuiko mokytojo ir žinovo, proferiaus Seweiko metodu. Seweik yra vienas iš geriausių visame pasaulyje smuiko muzikos žinovu ir p-lė

Mockaičiuotė jo metodu mokinosi ir užtad savo mokinius sulig ty metodu mokins. Todel čionai yra gera proga mūsų žmonėms, kurie nori savo vaikučius mokinti smuiko, leisti juos pas p-lę Mockaičiuotę, kuri yra lietuvaite ir kartu SLA narė ir kuri muzikos žinojimu pralenkia lengvai bile vieną iš šios apylinkės smuiko mokytojų. Yra teisingai pasakyta, kad statomam namui visuomet apsimoka padėti stiprų pagrindą, taip lygiai ir su mokslu, o ypatingai muzikoje. Kuomet mokytojas ar mokytoja žino savo „džiaabą“, tai, suprantama, ir mokiniai tampa atitinkamai informuoti. Ji priims ir mokinius mokinius netik iš Mahanoy City, bet iš Shenandoah ir iš visos šios apylinkės. Su ja galima susiznoti rašant viršminėtu antrašu, arba per telefoną: „Bell 111 J.“

Rašyti šiam kartui užteks, nes kuomet ilga korespondencija, tai p. redaktorius gali ją patalpinti į gurbą vietoj laikraščio. Jei šitą idėję „Tėvynėn“, tai ir kita kart parašysiu.

Korespondentas.

CHICAGO, ILL.

Nors jau buvo plačiai rašyta „Tėvynėje“ apie a. a. Motiejų J. Damijonaitį staugią mirtį, bepirmininkaujant „Varpo“ bankiete liepos 31 d., 11:30 val. vakare, Lietuvių Auditorijoje, tačiau tikiu bus suteikta ir man proga tarti keletą žodžių apie šį liudną įvykį. Kaip didelę ir svarbią rolę teko suloti Motiejui J. Damijonaičiui Amerikos lietuvių gyvenime, nesu užtektinai kompetentišku apie tai čia kalbėti. Žinau, kad jis lošė didelę rolę ir manau, kad kiti mūsų tautos darbuotojai, kuriems teko susikurti su juomi dirbti mūsų didžiulėse organizacijose — Susivienijime Lietuvių Amerikoje, Tėvynės Mylėtojų Draugijoje, Amerikos Lietuvių Tautinėje Sandaroje ir kitose mažesnėse draugijose, trumpoje ateityje tinkamai apie tai paaiškins. Čia tik trumpais žodžiais pabrėšiu apie jo staugią mirtį ir laidotuves.

Keli mėnesiai atgal mūsų tautos darbuotojas M. J. Damijonaitis buvo išvykęs saulėtoje Californijoje, kur jis susiradęs sau gyvenimo draugę, p-lę Marę Millerienę, liepos 6 d. laimėnigai sugrįžo Chicagon ir laikinai apsisistojo pas pp. Kairius, Morgan Parke. Čia jiedu jau buvo ir namelį susiradę pagalba p. Antano Visbaro ir suderėję pirkti ir but nupirktę, tik nelaimėi pardavė žmona mirė, kas pirkimą sutrukdė.

Liepos 20 d. velionis stojo dirbti „Varpe“ kaip administratorius, ir jo paties iniciatyva penktadienio vakare, liepos 31 d., endvioje Lietuvių Auditorijoje buvo surengtas „Varpo“ bankietas, kuriame susirinko gan skaitlingas burys jo senų draugų ir „Varpo“ pritarėjų. Neatvykus numatytam pirmininkui, p. Jonui M. Locaičiui, pirmininkauti teko pačiam velioniu.

Suvalgius puikiai prirengtą, ir skaniai pagamintą vakarienę, velionis atsistojes pasakė gražią įžanginę prakalbėlę, atitinkamą vakaro upui, ir pirmiausia pristatė kalbėti Dr. Zimontą, po jo adv. Bagdžiuną, Dr. Graičuną, Lauką, Krukonių, ir p. Pagaliau adv. Bagdžiuną ir ji mokins visame pasaulyje garsaus smuiko mokytojo ir žinovo, proferiaus Seweiko metodu. Seweik yra vienas iš geriausių visame pasaulyje smuiko muzikos žinovu ir p-lė

minimą ir pakvietęs p. Žemaitį kalbėti, sėsdamas kedėje sako: „O, kaip aš jaučiuos pavargęs“, ir pradėjo alpti, bet ačiū Dr. Graičunui ir Dr. Zalatoriaus greitai pagalbai vėl atsipeikėjo. Dr. Graičunas nuvedė jį prie atdaro lango, kur jis truputį pastovėjęs atsisdėjo ant ten stovinčio suolo ir už kelių minučių pats atsikėlęs išėjo į kardinorių. Čia jis vėl sukniubo ir begriudamas į kietas grindis skaudžiai susitrenkė galvą. Prikšokę vyrai įnešė jį svetainėn jau be sąmonės — mirštantį. Daktarai bandė jį vėl atgaivinti, buvo pašaukti ir ugnegesiai su pulmotoriu, bet viskas veltui — M. J. Damijonaitis buvo jau miręs. Mirė 11:30 val. nakties nuo širdos ligos.

Iš Auditorijos policija lavoną nugabeno graboriaus Masalskio įstaigon, kur ant rytojaus pirmą valandą po pietų atsibuvo ištyrimas priežasties jo mirties, po to vakare graborius p. Skudas išbalsamavęs kuną pašarvojo p. J. Pavliavičiaus koplyčioje, 3238 So. Halsted St., iš kur rugsėjo 4 d., 2 val. po pietų iškilmingai buvo išlydėtas į Tautiškas Kapines ir paguldytas šale jo pirmos moteries amžinam poilsiui.

Koplyčioje išgulėjo dvi ir pusę dienų ir per visą laiką žmonės dideliais buriais jį lankė. Vainikų buvo sunėsta devyni. Visi labai dideli ir gražūs, bet didžiausias ir gražiausias buvo nuo SLA. Pildomiosios Tarybos (\$30.00 vertės); nuo SLA. 36 kuopos, kurioje velionis buvo pirmininku; nuo SLA. 226 kuopos; nuo ALTS. 75 kuopos, su užrašu „Tautos Darbuotojai“; nuo ALTS. 25 kuopos, kurios velionis buvo nariu, su užrašu „Mylimam Draugui“; Nuo pavienių žmonių buvo sekanti: „Mylimam Vyru“, nuo velionio moteries; „Gilios Užuojautos“, nuo Mr. ir Mrs. Budrik; „Deepest Sympathy“, from Lowick, florist; „Širdingos Užuojautos“, nuo J. P. Mockai, — J. E. Švitrai.

Simano Daudakto Draugija parupino grabnešius: Antanas Beržinskas, Aleksandras Bijanskas, Jonas M. Locaitis, Jonas Budrikas, p. Maziliauskas ir p. Bružas.

Į kapines nulydėjo apie 75—80 automobilių, nugabendami apie 500 žmonių. Prie kapo labai gražią prakalbą pirmiausia pasakė Dr. Zimontas, kaip pirmininkas šermentų komiteto, kurį buvo sudarę vietos sandariečiai. Po to, nuo Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros pristatė kalbėti p. St. Valanciu, kuris tiesiai kalbėdamas lyg į gyvą Motiejų J. Damijonaitį, primindamas jam visas jo vargingo gyvenimo svarbesnes vailandas ir nuveiktus visuomeninius darbus, labai sugraudino didžiumą ten stovincijų žmonių. Nuo Simano Daudakto Draugijos pristatė kalbėti p. J. M. Locaitį, kuris išreiškė gilią užuojautą velioniu ir šale stovinčiai ašarose paskendusiai jo našlei. Nuo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pristatė kalbėti adv. Bradchulį, kuriam teko su velioniu daug svarbių darbų nuveikti šioje didžiausioje Amerikos lietuvių organizacijoje. P. Bradchulis žemu švelniu balsu išreiškė, kad Amerikos lietuviai neteko pavyzdingiausio žmogaus kaip šeimyniniam, taip ir viešam draugijos gyvenime.

Ir ištikrųjų, kam teko prisizūrėti velionio vargingam, pilnam juodžiausiu nelaimiu gyvenimui, visi pripažins, kad tai buvo nesugrįžiamas energijos ir neperlažiamu pasiryžimu žmogus, kuris kurį šiandien netik jo draugai, bet ir priešai galvas lenkia. Išlėkis ramiai tautos didvyri! Tavo vargai bus inspiracija jaunesniems tavo tautos su-

nams, kurie užbaigs tavo pradėtus darbus.

Julius Švitrai.

BINGHAMTON, N. Y.

Protesto susirinkimas prieš reakciją Lietuvoj.

Liepos 31 d. įvyko sandariečių ir socialistų bendrai šaukiamas protesto susirinkimas prieš klerikalų varžymą spaudos ir susirinkimų laisvės ir mirties bausmės įvedimą Lietuvoje.

Kalbėtojas buvo atvykęs iš New Yorko, „Tėvynės“ red. gerb. S. E. Vitaitis. Susirinkimą atidarė P. Adomaitis, trumpai paaiškindamas to vakaro tikslą ir perstatė kalbėti gerb. Vitaitį. Kalbėtojas nušvietė įvykį Lietuvos Seime birž. 20 d., š. m., kur krikš. dem. blokas, budamas didžiujom, sulaukė šalies konstituciją ir pagrindinį demokratybės principą, panaudodamas ginkluotos policijos jėgą išmetimui iš Seimo posėdžių svetainės opozicijos atstovų: Dr. Griniaus, Lapinsko ir Bielinio už tai, kad jie stovėjo už Lietuvos žmonių teises, gynė Lietuvos konstituciją ir reikalavo balso įvedamų pragaistungų įstatymų aiškinimui. Kalbėtojas labai tinkamai ir bešališkai nušvietė tą kadėmu barbarišką žygi, kuris buvo aiškiu sumynimu parlamentarinių dėsnių ir žmonių teisių ir sulaužymas Lietuvos konstitucijos.

Aukų surinkta \$19.71. Vien baltai priimta protesto rezoliucija, kuri įdėta žemiau. Taipgi čia aukautojų vardai, kurie aukavo po dolerį: S. Martinitaitis, A. Liepa, A. Bakas, M. Urbas, J. Ališauskas, A. Krivickas, M. Varkolis, A. Garšva, J. Bučinskas, A. Balčis, J. Žakaitis, (Zakarauskas), M. Balčaitis, J. Degutis, P. Adomaitis.

Užuojautos ir Protesto Rezoliucija.

Atsižvelgiant į tą liudną faktą, kad Lietuvos gyvenime neteisybė ir neteisėtumas pasiekė net tokio laipsnio, kad pati Lietuva paversta niekais ir aiškiai sulaužyta, kuomet Lietuvos Seimo krikščionių demokratų blokas su policija išmetė iš Seimo posėdžių Lietuvai užsitarnavusius veikėjus, Seimo narius: D-rą K. Grinių, I. g. Lapinską ir K. Bielinį ir perleido spaudos ir susirinkimų įstatymų pakeitimus, tuo budu visiško pasmaugdami spaudą ir vietūs susirinkimus ir įvedė mirties bausmę už eilinius politinius prasikaltimus. Šitoki Lietuvos Seimo valdonų žygiai yra aiškum sulaužymu Lietuvos Valstybės Konstitucijos.

Akyvaizdoje šitų faktų, Binghamtono lietuvių sandariečių ir socialistų bendrai sukvietame visuomeniam susirinkime, liepos 31 d., 1925 m., Lietuvių Salėje, Binghamton, N. Y. apsvartę šituos įvykius Lietuvos gyvenime nutarė kas seka:

1. Reikiame giliausios užuojautos Lietuvos Seimo atstovams: Dr. K. Griniui, I. g. Lapinskui ir K. Bielinui, kuriuos brutalinė jėga policija išmetė iš Seimo posėdžių salės ir kartu sveikiname juos už drąsų stojimą ginti Lietuvos Valstybės Konstitucijos ir Lietuvos žmonių teisių.

2. Reikiame didžiausio pasipiktinimo Lietuvos Seimo krikščionių demokratų bloko darbam ir kartų griežtai protestuojame prieš išniekinimą Seimo atstovų ir paties Seimo autoriteto; taipgi visu griežtumu protestuojame ir smerkiame perleidimą antikonstitucinių įstatymų, kuriais panaikinama spaudos ir susirinkimų laisvė ir įvedama mirties baus-

mė už eilinius politinius prasikaltimus.

3. Pasizadame visomis išgalėmis remti moraliai ir medžiaginiu Lietuvos Valstiečius Liaudininkus, Socialdemokratų ir kitas pažangiąsias demokratines partijas, kurios drąsiai visu jiems galimu griežtumu kovoja prieš krikščionių demokratų reakciją ir prieš Lietuvos Valstybės Konstitucijos laužymą. Veskite griežtą kovą draugai prieš pasikėsintuos ant Lietuvos žmonių laisvės ir pažangos, o mes visuomet busime su jumis ir visomis savo išgalėmis remsiame jus ir gelbėsime jums sutriškinti laisvės ir pažangos priešininkus.

4. Nutarė šitą rezoliuciją pasiųsti Lietuvos Valstybės Prezidentui, Lietuvos Atstovybei Amerikoje, Lietuvos Seimui ir tiems Seimo nariams, kurie buvo brutalinė jėga policijos išmesti iš Seimo posėdžių salės, t. y. Dr. K. Griniui, I. g. Lapinskui ir K. Bielinui, taipgi patalpinti Amerikos ir Lietuvos pažangiuosiuose laikraščiuose.

Susirinkimo pirmininkas— P. Adomaitis, Susirinkimo sekretorius— M. Balčaitis.

RACINE, WIS.

T. M. D. apskritys, bendrai penkių miestų — Waukegano, Kenosha, Racine, So. Milwaukee ir Milwaukee, Wis., tenkių miestų T. M. D. kuopų jėgomis ruošia paskutinį pikniką rugsėjo 6 d., 10 val. rytu, Midway Parke, Racine, Wis. Midway parkas randasi nuo Racino į žiemius šeštoj mylioj prie cementuoto Highway No. 15 kelio, geras privažiavimas automobiliais ir gatvekariais. Rugsėjo 6 d. išpuola kaip tik geroj dienoj del pikniko, prieš „Labor Day“ šventę, tad suvažiuavę svečiai be rupesnio galės linksintis iki vėlyvam laikui, nes panedėlio rytą į darbą nereikės eiti, tai kad ir vėliaus parvykus bus pilnai laiko išmiegoti.

Tam piknike dalyvaus penkių kolonijų lietuvių, bus žaistų programos. Kenosha lietuvių bolininkai eis paskutinį sykį į rungtynes su racinečiais traukimo stoja bile su katra kolonija. Bus proga parodyti gabumus žaistų programė merginoms, moterims ir vaikams. Programas prasidės 1 val. po pietų. Parupinti geri muzikantai, jaunimas turės progos pilnai linksintis. Į parką žanaga dykai, taip jau rengėjai parupins svečiams valgių ir gėrimų. Varde rengėjų kviečiu visus lietuvius paremti mus apšvietos platintojus: atvažiuokite rugsėjo 6 d. į Midway Parką!

M. Kasparaitis.

SO. MILWAUKEE, WIS.

T. M. D. 6 kuopa rugpjūčio 16 d., Badger parke, buvo suruošus pikniką. Visi svečiai linksminosi prideramai ir iš to parengimo matyt kuopai liks ir pelno, nekabant kad tuomi vietos lietuviams suteikta progą pasilinksinti. Kurie nesinaudojo šia proga ar patinęję ateiti, dabar galisis ir klausinėjama kaip kas piknike buvo ir kaip pavyko. Kitą syk draugužiai ateikite, tai savo akimi viską matysite.

Mūsų kuopa jaunutė, nariais neskaityta ir pinigų sutaupti neturėjom laiko. Lietuvių mažai randasi šioj kolonijoje, tai didelės kuopos nariais nepadarysime, bet iki 25 narių manome dasivartyti, nes vis kas kart didėja. Gautomis knygomis nariai džiaugiasi, vienai perskaite laukia naujų, kiti dar skaito. Mes galim pasigirti

tu, kad mumyse yra tvirta dvasia, pasiryžimas dirbti del naujos kuopos, nepaisant kokias pasekmes turime.

Gegužės 30 d. turėjom suruošę koncertą, dabar pikniką ir šaltai žiemužei užėjus nesėdėsi rankas sunėrė, vis šį bei tą suruošime. Prašome ir lukiame didesnės paramos viešos lietuvių tam mūsų kilniam darbe. Su vietinių lietuvių ir kaimynų parama tikimės nuveikti nemažai del labo apšvietos. Kuopoj su pasišventimu darbuojasi P. Jurkus, broliai Juozas ir Domininkas Ur-lakiai, ponis Statkienė, J. Šilenskis, B. Pukis ir visi kiti nariai ir net prie kuopos nepriklausantieji lietuviai jiems gelbsti.

Tėvynainis.

PORTLAND, OREGON.

Lietuviais apsidžiaugėm. Pasiėkė laimingai Portland iš Salt Lake City (Utah), apsilankėm pas čionyksičius lietuvius, kurių esama gal 300—400. Gavę adresą p. D. Gričio, užsakom pas jį vakare 6 d. rugpjūčio. Radę keletą suprašytų vietos lietuvių šeimynų, mes labai apsidžiaugėm savo vientaučiais. Jie pasiklausė mūsų dainų ir pasakų apie Lietuvą. Komp. A. Vanagaitis paskambino ir padainavo keletą lietuviškų liaudies ir savo dainų, o K. Pakštas trumpai papasakojo apie Lietuvą. Visi naujais įspūdžiais nešini, išsikirsitė apie 12 val. nakties į savo namus.

Mūsų ekskursijai, tai buvo didis malonumas buti tarpe savųjų. Išsilgę lietuvių, radom čia gražų burelį, kurie dar neįstautėjo.

Tegul melė Lietuvos dega jusų širdise!

PITTSBURGH, PA.

Užuojautos ir Protesto Rezoliucija.

Kadangi Lietuvos krikščionių demokratų partija priėjo prie tokio neteisėtumo, kad laužo Lietuvos Valstybės Konstituciją, perleisdami įstatymus, uždraudžiant spaudą ir viešus susirinkimus ir įvedant mirties bausmę už eilinius politinius prasikaltimus. Ir pasipriešinus Seimo nariams: Dr. Griniui, I. g. Lapinskui ir K. Bielinui prieš laužymą Konstitucijos ir varžymą Lietuvos žmonių teisių, tai valdančioji partija su policijos pagalba išmetė iš Seimo posėdžių Lietuvai užsitarnavusius ir nuo jaunų dienų dirbusius veikėjus. Taigi visa tai matydami A. L. T. Sandaros Kuopų Sąryšis, Pittsburgh, Pa., kuris susideda iš 5 kuopų ir laikytam viešame piknike, kuriame dalyvaus Pittsburgho ir apylinkės lietuvių, minėtus įvykius nutarė:

Griežtai protestuoti prieš išniekinimą Seimo atstovų ir paties Seimo autoriteto, tokiu netiesotu pasielgimu kr. dem. partijos. Taipgi protestuojam prieš panaikinimą spaudos ir susirinkimų laisvės ir įvedimą mirties bausmės už eilinius politinius prasikaltimus.

Reikiame giliausios užuojautos Lietuvos Seimo atstovams: Dr. K. Griniui, I. g. Lapinskui ir K. Bielinui, kuriuos brutalinė jėga policija išmetė iš Seimo posėdžių salės ir kartu sveikiname juos už drąsų stojimą ginti Lietuvos Valstybės Konstitucijos ir Lietuvos žmonių teisių.

Pasižadame visomis išgalėmis remti moraliai ir medžiaginiu Lietuvos Valstiečius Liaudininkus, kurie drąsiai visu žinomis galimu griežtumu kovoja prieš kr. dem. žiaurį reakciją ir prieš Lietuvos Valstybės Konstitucijos laužymą. Veski-

te griežtą kovą draugai prieš pasikėsintuos ant Lietuvos žmonių laisvės ir pažangos, o mes visuomet busime su jumis ir visomis savo išgalėmis remsiame jus kovoje už laisvę ir tikrą demokratiją.

Sąryšio Komitetas:
A. Akeilaitytė,
A. Žemaitis,
J. Virbickas.

ZEIGLER, ILL.

Rugs. 10 d., Bell and Zoller Coal and Mining Co. 1,300 darbininkų išėjo į streiką del pašalinimo vietinio S. A. Amerikoje 992 lokalo pirmininko komiteto ir svėrėjo iš darbo. Streikas yra prieš kompaniją ir sykiu prieš sub-distrikto boardą del neteisingo nuosprendžio. Mat, kiek laiko atgal unija laikė du svėrėju prie svarstyklių. Kuomet kompanija atidarė antrą kasyklą, kuri stovėjo per vasarą uždaryta, tuomet atsiskak leisti dirbt dvim svėrėjam. Vienas svėrėjas teisingai negali paspėti sverti, kuomet karai eina per svarstykles apie 10 mylių greitumu į valandą. Tuomet kreiptasi prie sub-distrikto komiteto.

Kompanija komisijai priza-dėjo, kad stabdys kiekvieną karą ant svarstyklių, kad davus progos vienam unijos svėrėjui matyti kiekvieno karo teisingą svarumą. Kompanija laikės priza-dėjimo tik 1 valandą, paskiau pradėjo sverti po senovei. Unijos svėrėjas atsiskak sverti ir pranešė pirmininkui ir komitetui, o pastarieji darbininkams, kad unijos svėrėjas atsiskak sverti. Kurie žmonės galėjo sužinoti, visi išėjo iš kasyklų. Kompanija apskundė lokalo pirmininką, komitetą ir svėrėją sub-distrikto tarybai, kad pastarieji šaukia streiką, o ne vien tik praneša darbininkams, kaip kad sutartis reikalauja pranešti apie svėrėjo pasitraukimą. Taryba per kelias dienas klausinėjo liudininkus abiejų pusių ir valdyba ir galų gale pripažino kaltais.

Už kompaniją liudijo keletas bosų ir unijos žmonių, kurie yra įtariamai prigulėjime prie K. K. K. Už lokalo viršininkas buvo klausinėta apie 100 darbininkų ir keli bosai. Galima sakyti, kad lokalo valdyba galėjo pastatyti 99 liudininkus prieš kompanijos 1 liudininką. Šin streikan yra įtraukta daug lietuvių ir SLA. narių.

J. Bernotas — koresp.

PITTSBURGH, PA.
Lietuvių gyvenimas mūsų mieste stovi paprastu budu — ant vietos. Tik lietuvių piliečių Kliubas karts nuo karto pasijudina ir pažengia žingstį pirmyn — žingsnį atgal. Bet rugpj. 9-tą d., 1925., Amšėjaus Farmoje, apsvartę aukščiau minėtus įvykius nutarė:

Griežtai protestuoti prieš išniekinimą Seimo atstovų ir paties Seimo autoriteto, tokiu netiesotu pasielgimu kr. dem. partijos. Taipgi protestuojam prieš panaikinimą spaudos ir susirinkimų laisvės ir įvedimą mirties bausmės už eilinius politinius prasikaltimus.

Reikiame giliausios užuojautos Lietuvos Seimo atstovams: Dr. K. Griniui, I. g. Lapinskui ir K. Bielinui, kuriuos brutalinė jėga policija išmetė iš Seimo posėdžių salės ir kartu sveikiname juos už drąsų stojimą ginti Lietuvos Valstybės Konstitucijos ir Lietuvos žmonių teisių.

Pasižadame visomis išgalėmis remti moraliai ir medžiaginiu Lietuvos Valstiečius Liaudininkus, kurie drąsiai visu žinomis galimu griežtumu kovoja prieš kr. dem. žiaurį reakciją ir prieš Lietuvos Valstybės Konstitucijos laužymą. Veski-

K...

ELIZABETH, N. J.

Rugpjūčio 14 d., Lietuvių Laisvės Salės Bendrovė susaunė draugijų pirmininkų ir įgaliotinių susirinkimą (jū tarpe buvo ir SLA. 3-čios kuopos prisiųsti atstovai), kad apkal-

bėti ir prisirengti prie apvaik-
šiojimo užbaigimo ir atidarymo.
Lietuvių Laisvės Svetainės.
Reikia pasakyti, kad Elizabetho
lietuviai pasistatė labai
puikiai ir moderniškai, su vi-
sais naujaisiais įrengimais
svetainę. Garbė vietos lietuviams
už tokį jų darbą ir pasišventimą
ir aš tikras, kad kitų kolonijų
lietuviai, kaip tai Brooklyno
ir Newarko iš gėdos pavydės
mums tokios salės.

Užbaigimo — atidarymo ap-
vaikšiojimas nutarta suruošti
sekmadienį, rugpjūčio 30 d.,
nuo antros valandos po pietų.
Programas bus sekantis: Iškė-
limas vėliavos ant L. L. Svetainės,
benui grojant ir parapijos
chorui giedant Lietuvos ir
Amerikos Hymnus. Po to bus
maršavimas gatvėmis; sugrįžus
į svetainę choras vėl padainuos
ir kalbėtojai pasakys prakalbas —
lietuviai ir amerikoniai, jų tarpe
bus ir majoras Hon. J. F. Kenoh
ir kiti miesto valdininkai. Po to
bus apžiūrėjimas svetainės ir
šokiai iki vėlumai.

Tad šiuomi ir yra kviečiami
lietuviai kaip vietiniai, taip ir
iš apylinkės miestų, imti daly-
vumą su musiškais ir parodyti
svetintaučiams, kad lietuviai
nėra pakrikę ir jie net tokius
darbus atlieka, kurių negali
atlikti ir daug skaitlingesnės
tautos ir kolonijos už Eli-
zabetho lietuvius. Prie Eli-
zabetho Lietuvių Laisvės Svetai-
nės priklauso netoli 50 vietos
lietuvių ir 13 draugijų, klubų
ir kuopų, pradedant \$1,000 ir
baigiant su 50 dolerių. Tad
rengkimės ir eikime visi į tą
taip iškilmingą ir reikšmingą
lietuvų istorijoje įvykį ir pa-
sirodykite, kad Elizabetho lietu-
viai pasistatė sau puikiai sve-
tainę nėra nei kiek pavargę,
bet priešingai, kad mes netik
tokią svetainę pasistatėm ir
nepavargom, bet mes pasirėmę
ir dar didesnius darbus dirbti.

B. Kopustaitis.

WORCESTER, MASS.

Aplankęs šio miesto lietuvių
vasarnamius, kurių čia randasi
net 4 įvairių grupių — vadina-
mos „Klubo“, „Bendrovės“,
„Maironies“ ir „Tarybos“. Vi-
sos šios vietos randasi prie vie-
no ežero, išskiriant tik „Tary-
bos“. Man teko visuose apsi-
lankyti ir išties šio miesto lietu-
viams galim užtai pagirti, nes
šičia jie turi didelę moralę ir
medžiaginę naudą. Daugelis
lietuvių važiuoja į šias vietas
dienomis ir vakarais, o ypač
šventadieniais maudytis, pasi-
šokti ir šlaip tyru oru pakvė-
puoti.

Labai gražų pavyzdį atvaiz-
dina tai mūsų čia augusi jau-
nuomenė, kurios daug suva-
žiuoja ir kartu su savo tėvais,
motinoms praleidžia linksmi
laiką. Tiesa, nors jaunuoliai tar-
pe savęs kalbasi angliškai, bet
visgi kelintą dešimtą žodžių išsi-
taria ir lietuviškai, ypatinai
kada jie nori nusipirkti šalta-
kosės ar kitko, tai priėję prie
mamos ar tėvo ir kuomet prašo
pinigų, tai vartoja lietuvių kal-
bą. Bet šiaip tai neteko išgirst
kalbant lietuviškai.

Vasarnamiai puikus, įtaisyti
su šokių svetainėmis, elektros
šviesa ir su puikiomis maudynė-
m. Užtat visom pusėm gali-
ma duoti šio miesto lietuviams
geras pagyrimas. Tik jau ži-
noma čia irgi viskas eina grupė-
mėmis, partijomis, iš kurių ne
suradau nei geresnės, nei bloges-
nės. Kurios tik grupės
vasarnamių lankiausi, visur
sutikau prielankius lietuviams
ir gilų patriotizmą, ypač kaslink
Vilniaus atgavimo.

Be to, čia aplink miestą
daug lietuvių turi nusipirkę sa-
vus ukius, kuriuos šventadie-
niais aplanko daug lietuvių iš

miesto ir kur praleidžia gana
linksmai šventadienius prie
įvairių užkandžių. Teko jau ir
man pasipažinti su gerb. Jab-
lonskiais, kurie labai simpatin-
gi žmonės ir prie to jie yra
įžymūs tėvynės veikėjai ir my-
lėtojai lietuviystės.

Zodžiu sakant, Worcesterio
lietuviai turi kur praleisti liuo-
sas nuo darbo valandas, tik
kaip kitur, taip ir šičia darbai
mažai dirba, ypač šiais laikais
sustojo kelios dirbtuvės įvairių
audinių.

J. Žukauskas.

**PRAMONĖS ĮMONĖS
KAUNE.**

Pastaruoju metu veikia
Kaune 112 įvairių pramonės
įmonių. Daugiausia
darbininkų turi spaustuvės,
alauz varyklos, metalo ir
degtukų fabrikai.

STRAIPSNIS 138.

18—24 mėnesių — Keturi sykliai dienoj.

7 ryte. — Cornmeal, oatmeal,
manavų (kaip augščiau). Duok su
pienu, arba su sviestu. Minkštai
virintas kiaušinis kas dvi ar trys
dienos. Kart kartėmis kapotos viš-
tos ant skrudintos duonos. Pieno
atsigerti. Sėlinų biskvitas su sviestu,
arba pasenusi duona su sviestu.

9 ryte. — Sunkus vieno orančiaus.
11 ryte. — Jautienos, kapotos ar
drožtos; avienos kojelų gardumynas,
smulkiai supiaustytos višienos.
Spinačo, asparago, dynės, perkoštos
virintos tomėitės, virtų morkų.
Keptas obuolys ar obuolienė. Pase-
nusi duona su sviestu. Po 21-mam
mėnesiui keptos bulvės ir gerai vir-
ti šabalbonai.

3 p. m. — Vištos ar avies buljo-
nas su ryžėmis ar pasenusia duo-
na. Kiaušinė, ryžių padingas,
virtos slyvos. Sėlinų biskvitas arba
duona su sviestu.

6 vak. — Manavų ar kitų kvieti-
nių košelių (virtų po dvi valandų).
Duok vieną ar tris šaukštus su pie-
nu, ar sviestu. Pieno atsigerti. Bis-
kvitas ar duona su sviestu.

Pastaba. Kūdikiui reikia duoti
mažai mėsos iki septynių metų. Ir
mėsos porcija vaiko valgiuose turi
buti duodama tik sykį dienoje ir la-

bai mažai. Jei sistema susidaro iš
riebių valgių, turinčių proteino,
kaip: kiaušiniai, pupos, žirniai, žuvis,
tai mėsos galima visai neduoti, ne-
bent rekomenduojama gydytojas.

Motinos, kurios turi kūdikius bet
negali jų žindyti, stipriai rekomen-
duojama Borden's Eagle Pienas del
bonkūčių. Tai puikiausias pienas
sumaišytas su gryniausiu cukrum.
Borden's Eagle Pienas yra maistas,
kuris stato vaikams vikrias kojas ir
stiprius kusus. Jis duoda vaiku
svorio reikalingo jo sveikumui. Jį
rekomenduojama gydytojai del jo aug-
tos kokybės. Jei nežinai kaip varto-
ti Eagle Pieną, iškirpk kuponą iš
telpiančių apgarsinimų ir gausi visai
dykai visas informacijas, kaip pri-
žiūrėti kūdikį ir save pačią.

Skaityk šitos straipsnius kas sa-
vaitę ir pasidėk ateičiai.

Per virš šešiosde-
šimtis septynius me-
tus gydytojai išra-
šinėjo ir rekomen-
davo Borden's Eagle
Pieną motinom
kurios negalėjo žin-
dyti savo kūdikių.

Eagle Pienas yra
švarus, saugus ir
sveikas maistas, ty-
čia prirengtas kū-
dikų penėjumui.

Jei prisijusite šitą
apgarsinimą į The
Borden Company,
Borden Building,
New York, tai bus
Jums jūsų kalboje
paaiškinta kaip pe-
nėti jūsų kūdikį su
Eagle Pienu.

Dept. 12.

REIKALINGI AGENTAI

Mums reikalingi agentai tuojaus visose kolonijose nuolatiniai arba tik liuoslaikiu. Atlyginimas yra geras ir proga gera paprastam žmogui pasidaryti pinigų nuo \$50 iki \$75. Kas mėnesy liuosu laiku. Reikalaukite visų informacijų dykai.

Vyrai ir moterys gali buti mūsų agentais. Moksleiviams yra gera proga užsidirbti pinigų atliekamu laiku nuo mokymosi.

S A N D A R A,
327 E Street, BOSTON 27, MASS.

VARPAS

savaitinis lietuvių visuomenės, politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, leidžiamas kas šeštadienis „VARPO“ Spaudos bendrovės lėšomis, iš Chicago, Illinois.

VARPAS plačiai nušviečia Chicago lietuvių gyvenimą, draugijų, SLA. kuopų ir kitų vietos organizacijų veikimą.

VARPAS stropliai gina lietuvių reikalus ir aiškina čia Amerikoje gyvenančių ir Lietuvos žmonių teises.

VARPAS rašo teisybę be vnyiojimo ir gina darbo žmonių reikalus.

Pamatyui pora „Varpo“ num. siunčiame dovana. Rašyk mums šiandien, adresuojant:

V A R P A S Publ. Co.,
3251 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

**Telegrafinės Pini-
gų Perlaidos
50 Centu**

NAUJENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo sistemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJENOS pasiūnčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVONĮ 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų \$11.25	400 litų \$42.50	700 litų \$73.25
200 litų 21.50	500 litų 52.75	800 litų 83.50
300 litų 32.00	600 litų 63.00	900 litų 93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir mažiems.

Popieros aparuose tik \$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

**„VILNIS“
LIETUVIŲ DARBININKŲ
DU-SYK SAVAITINIS LAIKRAŠTIS,
8 PUSLAPIŲ.**

Išaina Utarninkais ir Pėnytiomis.

VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSIJOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nuotikių.

Vieną numerį pažūrėjimui siunčiame veltui.

VILNIES prenumeratos kaina Amerikoje: metams \$3.00; pusė metų \$1.75; Chicagoje ir užrubežj. metams \$3.50; pusė metų \$2.00.

„V I L N I S“,
3116 So. Halsted Street, Chicago, Illinois.

Kas tai yra —

„ŽMONIJOS ISTORIJA“

Tai yra puikiausia paveiksluota, 500 suvirš puslapių knyga pradanti apsaityti žmonijos gyvenimą ant žemės su pradžia jos vystymosi iš žemėsnių gyvunų, apsaiko plačiai tą šiose dienose svarbų klausimą, Evoliuciją.

Leidžia „Dirva“ — kas iš kalno užsiprenumeruos gaus už \$2.00 (ir 25c. už persiuntimą.)

Didžiausias veikalas už tokius pinigus!

—Preneratorių vardai tilps toje knygoje.—
(Reikalaukite cirkulioro dykai, paaiškinančio apie knygą)

„G A L I U N A S“

Drama iš Lietuvių pasakiškų kovų su žmogėdžiais senovės laikuose. Irgi leidžiama prenumeratos keliu, kaina dabar tik 25c. Po išspausdinimo bus 50c. ar 75c.

„DIRVOS“ KNYGYNAS,
3352 Superior Avenue, CLEVELAND, O.

**SUSIVIENIJINO
LIETUVIŲ
AMERIKOJE
KNYGYNE**

**Galima Gauti Sekan-
čios KNYGOS:**

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 100 Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ..... 20c.
Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
Kaip Gyvena: Latvai, Suomia, Anglai .. 20c.
Klionė į šidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 ..... 15c.
Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės ..... 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos
Karės Metu pusl. 102 ..... 35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 15c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 ..... 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 ..... 20c.
Perspėjimas apie šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Susiprato — pusl. 64 ..... 20c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo
apdaras 2.00
Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už
pusę kainos.

**SEKANČIOS KNYGOS PARSIDODA
UŽ PILNĄ KAINĄ:**

Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells)
292 pusl. 1.50
Angliškas-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl. 6.50
Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl. 3.00
Rankvedis Anglų Kalbos, 310 pusl. 2.50
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų) 392 pusl. 2.25
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo
pradžiai) 125 pusl. .... .75
Aritmetikos Uždavinytas (Vadovėlis
aritmėtikos pradžiai) 103 pusl. .... .50
Lietuvos žemlapis 1.00
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su
daugybe paveikslų) 4.00
Lietuvių Tautos Istorija — 1923 m.
leidinys — 260 pusl. 1.00
Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija .. 35c.
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama 40c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 ..... \$1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliška
lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis.
Pusl. 1,274. Kaina \$10.00
Zmogaus Pareigos — pusl. 245 ..... 1.00
Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko se-
kančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų,
chorų, etc.
Eglė (Zalčių Karalienė) \$10.00
Zalčio ir Gulbės Dievaiki duetas ..... 75c.
Liet. Dainos \$1.50
Birutės arija ..... 30c.
Pasaka (Dramatiška daina) ..... 80c.
Kanklės 1920 m. \$2.00
Aras, kvartetas ..... 40c.

**LITHUANIAN ALLIANCE
OF AMERICA**
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

**DABAR UŽSIRAŠYK
„AMERIKOS LIETUVI“**

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujame agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:
„AMERIKOS LIETUVIS“
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Biznieriai Garsinkitės „TEVYNEJE“

VIETINIS ŽINIOS

ARTISTO J. BABRAVIČIAUS KONCERTAS.

Teko sužinoti, kad busiančiam atristo Juozo Babravičiaus koncertui jau nusamdyta Brooklyn Academy of Music salė ir koncertas įvyks sekmdienio vakare, spalio 11 d., š. m. Brooklynio ir apylinkės lietuvių beabejonės apsidžiaugs šia žinia, kad neužilgo vėl turėsime progos išgirsti šį didį mūsų artistą-dainininką išpildant parinktą ir žavėjantį programą. Tai gi kaip Brooklyn, taip ir visos apylinkės lietuvių neprivalėtų nieko rengti tos dienos vakare ir visi privalo nuostis į artisto Babravičiaus koncertą, nes netankiai pasitaiko progos tokius dainininkus girdėti dainuojant.

Taipgi teko sužinoti, kad artistas Babravičius šiuo kartu duos koncertus Bostone, Worcester, Waterbury ir kitose didesnėse lietuvių kolonijose Naujojoje Anglijoje ir kiek vėliau gal aplankys ir kitas kolonijas rytuose. Neužilgo gerb. Babravičius žada vykti Bostonan, kad tenai susipažintų su lietuviams ir prirengus dirvą koncerto surengimui.

Tuo tarpu p. Babravičius apsigyveno Brooklyn-New Yorke ir gal ilgesniai laukia čionai apsigyvens, nes mat New Yorkas yra Amerikos muzikos centras ir čionai galima sutikti viso pasaulio žymiausiasius artistus, tarpe kurių p. Babravičius turi nemažą draugų. Tuo tarpu galima susirašinėti su p. Babravičium „Vienybės“ arba „Tėvynės“ adresais.

LIETUVOJE KONCERTUOTI SUNKU.

Liepos 30 d., iš Linkuvos komp. Mikas Petrauskas rašo „Tėvynės“ redaktoriui ir nusiškundžia sekamai:

„Viski Lietuvoje, provincijoje, koncertuoti labai sunku, net ir mano didėlei patvarai vargo užtenka. Daug vargo ir nesmagumų tenka pakelti su tais visokiais leidimais ir nors policija ir kiti valdininkai su manim apseina labai mandagiai ir nekluduoja, tačiau bereikalingo rūpesčio tuo žvilgsniu yra labai daug.

„Jau trys koncertai: Mažeikiuose, Vieksniuose ir Jonišky praejo visiškai su geru pasisekimu. Tik nesmagu, kad po Joniški koncerto mano pianistas Zigmantas Skirgaila priverstas buvo išvykti į namus dešimties kilusios šeimoje ligos. Vienok ir šį dalyką jau sutvarkiau. Apart pianisto mano koncertuose groja čelistas Povilas Pokrovskis. Dar turiu prieš save 20 koncertų ir provincija labai patenkinta mūsų atsilankymu.“

ATILANKĖ SVEČIAS.

Rugpjūčio 22 d. aplankė „Tėvynės“ redakciją SLA narys Antanas Hermanavičius iš So. Boston, Mass. P. Hermanavičius yra plačiai Bostono lietuviams žinomas, kaip gabus ir pasekmingas Metropolitan Life Insurance kompanijos agentas, kuris nekarta yra prikabinęs ir Susivienijimui naujų narių. Gerb. svečias lankėsi atostogų metų net Pensylvanija valstijoje ir grįždamas namo sustojo su reikalais New Yorke, tad prie progos aplankė ir savo organizacijos Centrą.

ATOSTOGOS.

Rugpjūčio 22 d. pasitraukė porai savičių atostogų SLA raštinės darbininkė p-lė Anelė Pietariūtė.

Taipgi rugpj. 22 d. pasitraukė porai savičių atostogų „Tėvynės“ spaustuvės darbininkas p. F. Simanas, kuris išvyko atostogas praleisti pas savo brolių ukininką Massachusetts valstijoje. Išsivežė užtektinai medžiagos ir bandys sukurti SLA naują kuopą iš tos apylinkės lietuvių ukininkų. Laimingo jam pasisekimo pasidarbuoti SLA. labai net ir laike atostogų.

RENGIA DIDELĮ PIKNIKĄ.

„Vienybė“ rengia didelį pikniką-išvažiavimą, kuris įvyks rugsėjo 6 d., Forest Hills parke. Kaip tenka pastebėti iš „Vienybės“ prisirengimų šiam piknikui, tai ištikrųjų turės būti didžiulis Brooklyn lietuvių išvažiavimas, su dideliu ir puikumu programu. Apart įvairių įvairiausių rušies žaislų, bus ir dainų ir prakalbų programos. Dainuos garsūs Operetės Choras ir tarpe kitų kalbėtojų kalbės „Vienybės“ redaktorius p. J. O. Širvydas, kuris šiomis dienomis grįžta iš Lietuvos. Sakoma rengiasi net daugelis vietinių lietuvių draugijų oficialiai dalyvauti šiame piknike. Pagyvensim — pamatysim. Rengėjų draugas.

KOVA SIUVEJŲ UNIJOJE TEBEINA.

Apie du mėnesiai atgal prasidėjo kova tarpe International Ladies' Garment Workers Unijos viršininkų ir 77 išmestų unijos lokali valdininkų, kaltinamų komunistiniam veikimui ir kenkime unijai. Išmestieji sudarė „veikimo komitetą“ ir visomis priemonėmis stengiasi kovoti prieš centralinius viršininkus. Dabar vietinė anglų spauda pranešė, kad šitas „veikimo komitetas“ rugpj. 20 d. iššaukė dviejų valandų streiką, kaip protestą prieš unijos viršininkus. Unijos prezidentas Sigman ir laikraščių korespondentai tikrina, kad išėjusių streiką darbininkų galėjo būti tarpe 11 ir 12 tukstančių, kuomet tie trys lokaliai, kuriuose toji kova eina, priskaito apie 30,000 narių, o visam New Yorke ši unija turi apie 70,000 narių. Žinoma, Sigmanas šį darbininkų žygį vadina neteisėtu ir sako, kad tai yra paskutinis koiziris, kurį turėjo savo rankose išmestieji valdininkai. Tuo tarpu Hymanas, vadas kylandųjų prieš centralinius viršininkus siuvejų, tikrina, kad streikė dalyvavo 35,000 darbininkų ir ešą New Yorke ši unija neturi nei 50,000 narių.

Streikieriai susirinko į vieuolišką salį ir išklausė smartkių kalbų, kuriomis unijistai buvo kurtomi prieš unijos viršininkus. Minguose buvo nemaža policijos, kuri nuvijo burį šukaujančių darbininkų nuo unijos Joint Boardo raštinės. Tuomi tas „garsus“ streikas ir pasibaigė.

Vienok to streiko pasekmes darbininkai pajuto tik vėliaus. Rugpj. 22 d. vietinė spauda praneša, kad net 40 dirbtuvių savininkų pašalino iš darbo karštesniusius streiko dalyvius. Vadinasi, kova prieš unijos viršininkus jau virsta kova ir prieš darbdavius. Ir kuomi šitas žalingas unijoje ginčas baigsis, tuo tarpu sunku numatyti.

SUSIMUŠĖ LAIVAI PASIEKĖ UOSTĄ.

Rugpjūčio 22 d., 9 val. vakare, netoli New Yorko susidurė du laivai ir vienas kitą gerokai aplamdė. Susimušusieji laivai yra: Raudonojo Kryžiaus laivas „Rosaling“, kuris gabeno 116 pasažierių į Halifax ir St. John, N. F., ir alejinis laivas „Harvester“. Susimušimas buvo ant tiek laimingas, kad pirmame laive nesužeista niekas, o alejiniame laive sužeista vienas jureivis. Tačiau abu laivai pajėgė dar atplaukti į New Yorko uostus.

LIETUVON

NAUJAI NUPIGINTOS KAINOS I ABI PUSI.

Trečioje klasoje sulig laivo į Kauną ir atgal nuo \$203 iki \$215 GERA NAUJIENA. Naujas Suv. Valst. įstatymas paveltija atkankyti Tėvynę ir būti metus, paskui be klūčių grįžti Amerikon nežurint kvotos.

Mūsų dideli laivai mižiniai, kaip MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, HOMERIC, LAPLAND, PITTSBURGH, ARABIC, etc. siulo greitą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp. Daug laivų išplaukia kas savaitė.

Visi mūsų 3-čios klasos keleiviai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešiesiems žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mūsų vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TEVYNEJE“.

SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 126 kuopos susirinkimas įvyks penktadieny, 4 d. rugsėjo, 8 valandą vakare, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Raštinėje, 307 W. 30-th St. Visi nariai ir narės malonėkite skaitlingai susirinkti ir užsimokėti užvilkta mokesnis. Taipgi turime ir kitų reikalų apsvarstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

M. Draugeliūtė — sekr.

SLA. 38 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 38 kuopos susirinkimas įvyks 6 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, 260 Humboldt St svetainėje, kamps Ten Eyck St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti prigrūlinčius mokesnius. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 38 kuopos.

A. Lesniauskas — sekr.

SLA. 83 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 83 kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadieny, rugsėjo 3 dieną, 8 val. vakare, 46 Ten Eyck St., „Laisvės“ svetainėje. Ateidami susirinkiman atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie kuopos.

M. P. — prot. rašt.

JAU Pripažino

visi, kad NAUJOKŲ padaryti C. garai yra geriausi Amerikoje. Taip pat viengenciškai gėris, kad garsiniant „TEVYNEJE“ remia lietuvišką literatūrą ir kovą už lietuvių tautos tiesas, tai yra švarus dalykas.

UŽTAI garbus SLA. draugai, kurie rukote vietose kažin kokius cigarus, o gal lietuvių priešų, tad labai išmintingai darysite, kad tik Naujokų Brolių išdirbtus cigarus rukysite, kadangi ir cigarai labai geri, padaryti iš geriausio tabako: gražiai dega, malonus rukyti ir dumas puikiai kvėpia. Draugai „Tėvynės“, kurie dar tų cigarų nežino, tad visur lietuviškose užteigose, Restoracijose, Klubuose ir štoruose reikalaukite ir rukykite visur

JONO—JOHN'S CIGARŲ

arba Petro Naujoko po 10 centų cigarą, o rukant džiaugsitės, kad ruikai puikų cigarą ir po vardu Vuktauto (Ekstra po 15c.). Tėmyk vardą ir paveikslą ant bakso. Juos visus myli.

Cigarus išsinečiame visur Amerikoje per pašta į kitus miestus privatiškai ir biznieriams. Adresas:

NAUJOKŲ CIGARŲ FACTORY,

567 DIVISION AVE., BROOKLYN, N. Y.

Verta paremt brolius lietuvius, nes jų cigarai labai geri. Agentai miestuose gali užsidirbti ekstra pinigų ir paremt lietuvišką išdirbystę Lai gyvuoja Lietuvių Tautai!

LIETUVON

NAUJAI NUPIGINTOS KAINOS I ABI PUSI.

Trečioje klasoje sulig laivo į Kauną ir atgal nuo \$203 iki \$215 GERA NAUJIENA. Naujas Suv. Valst. įstatymas paveltija atkankyti Tėvynę ir būti metus, paskui be klūčių grįžti Amerikon nežurint kvotos.

Mūsų dideli laivai mižiniai, kaip MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, HOMERIC, LAPLAND, PITTSBURGH, ARABIC, etc. siulo greitą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp. Daug laivų išplaukia kas savaitė.

Visi mūsų 3-čios klasos keleiviai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešiesiems žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mūsų vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TEVYNEJE“.

DIDELIS PIKNIKAS

Didelį pikniką rengia SLA. 329 kuopa Nedėlio, 30 dieną rugpjūčio, ant D. Juzano farmos, Springfield Road La Porte, Ind.

Prasidės 10 valandą ryte. Malonėkite atsilankyti į šį puikų pikniką, nes yra pirmas piknikas naujos kuopos. Bus puiki muzika ir gros visokiūs šokiūs, todėl galėsite pasižinti lietuviškai ir amerikoniškai. Taipgi bus minkštų gėrimų ir užkandžių, todėl nepraleiskite šios progos ir visi atsilankykite.

Kviečia Komitetas.

Severa's Skin Soap

vertok nuo odos ligų, veidui, galvai trinkiti ir skutimuis. Pasekmingas muilas maudynosi kudiški.

Kaina 25 centai.

Kasdieninis vartok

Severa's Antiseptol

kaipo burnai plovimui ir gargaliavimui. Jis prigelbsti burnai užsilankyti sveikame padėjime pridudant jai jausmą valumo ir tyrumo.

Kaina 35 ir 50 centai.

Pirmaisiai kreipkitis į aptieką.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizma, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Šaltį, Rankų, Kojų, tirpimą, Dusulį, Galvos skaudėjimą, ir taip visokiūs skaudėjimus (tik ne rona).

Tukstančiai žmoniu yra išsigydo o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta auksu, kiek ji pati sveria sulie naudos gydymo.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą.

Klauskite pas aptiekorius tep DEKSNIS NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

NGL NORTH GERMAN LLOYD

LAIVAKORTES I ABI PUSI NUPIGINTOS I Lietuvą Per Bremeną!

Trečia klasa tikrai kajuotas.

Nepiliciniai grįžtanti blyš 18 mėnesių prapiliciale neturite jokiu kėblumų.

32 Broadway, New York, arba bilie vietos agente

SLA. DIENA!

„L A K E S I D E“ ISVAŽIAVIME

Itengia SLA. 1-mas apskritis

—ATSIBUS NEDĖLIOJE—

RUGPJUCIO-AUGUST 30 DIENĄ,

1925 METŲ.

Programas prasidės 2-rą valandą po pietu.

Bus prakalbos, muzika, dainos, maudynės, šalti gėrymai, linksmas pasisvečiavimas ir tt.

Širdingai visus kviečia apskričio valdyba.

DUSULYS

Bioriamias dusulio antpuolis ir dusinantis Hay Fever simptomai palengvinami ir suvaldomi nuo dešimties sekundų iki trijų minučių, vartojant Dr. R. SCHIFFMANN'S ASTHMADOR, kuris tiesiogiai pasiekia ligos šaknis, suteikdamas saldų ir ramų miegą lovoje, tiems, kurie kitai turėtų suaugti kėdėje. Prisiųsk mums savo vardą ir aiškiai parašytą adresą ir gausi mūsų gydymą visiškai DYKAL. Duok mums progą įrodyti tauti mūsų kaitalė. ASTHMADOR yra parduodamas per visus aptiekorius abiešni visose dabtyse pasaulio. Prisiųsk savo adresą dal peršitikrimo

R. SCHIFFMANN CO., 1734 N. Main Street, LOS ANGELES, CAL.

Paieškojimai

1. Budzius Antanas, apie 48 metų amžiaus, atvykęs Amerikon prieš 17 metų, gyvenęs New Yorke ir Bostone.

2. Bubliauskienė-Marcinkevičienė Marijona, tulį laiką gyvenusi Trenton, N. J.

3. Marcinkevičius Jonas, gyvenęs 115 Sherman Avenue, Trenton, N. J.

4. Dagilis Karlis, tulį laiką gyvenęs po antrašu 119 West 74-th Street, New York, N. Y.

Ieškomieji arba kas apie juos žinantys prašoma atsilipti šiuo antrašu:

Lithuanian Consulate,
38 Park Row,
NEW YORK, N. Y.

VIENAS IS SAUGIAUSIŲ BANKŲ.

Vienas iš saugiausių ir geriausių Bankų Pittsburgh, Pa., tai yra ALL NATIONS DEPOSIT BANK. Priima pinigus ant padėdumo ir moka 4 nuosimti. Siunčia pinigus į visas dalis svieto greitai ir saugiai. Minėto Banko užbežinis skyrus po vardu P. V. Obieunas and Co. Parduoda laivakortes ant visokių linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos ant greičiausių laivų. Parupinam pasus keliaujantiems į Lietuvą ir padirbam reikalingus dokumentus del partraukimo giminių iš Lietuvos. Padirbam igaliojimus arba davier-nastis.

Reikalui atsitikus kreipkitės prie vedėjo lietuviško skyriaus ADOMO VARAŠIAUS.

ALL NATIONS DEPOSIT BANK,
12-th and Carson Street, Pittsburgh, Pa.

NESVAIGINK SAVO KUDIKIŲ.

Geriau leisk kudiški verti, negu pripildyti ji su narkotikais modala, kad „apmalinti“ jo akamuš pascinanti nuo netvarkoj ešanių vidurių. Dar geriau—duokite jam truputį

BAMBINO

tyriausio, saldaus-skonio, tikro vidurių palengvintojo. Jame nėra svaigalų. Nėra narkotikų modų. Jis yra tik lengvai veikianči kombinacija, padaryta iš daržovių šienų, kuri pagrebtai nuo vidurių užkėblimo, vidurių dieglio, mėšlungio, Kudiški męsta ji. Jie net praso daugiaus. Jūsų aptiekorius parduoda Bambino—35c. už banką arba pasuakite tiesiai į laboratoriją.

F. A. D. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

GROBLAUSKIO GUMBALSALDEL

Vidurių Suvaržymo Moterims

Nuo skilvio skausmo, dieglių ir gazo nepripuolęs nuo užsikimšimo.

Moterys privalo visados laikyti šitą gyduolę taip pat kaip motinoms ir dukterims.

Vartota suvirš 30 metų — nejuokų bandymas.

ALBERT G. GROBLEWSKI & CO.,
DEPT. 14, PLYMOUTH, PA.

PARANKAUSIAS KELIAS LIETUVA

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA, tai vienatinė linija, kurios laivai reguliariškai per ištišus metus susisieka staciai su laisvosios Danzigo valstijos portu, taip arti Klaipėdos, kad laivas ant kurio sėdot New Yorke atveža Jumis beveik į pačią Tėvynę-Lietuvą, ba iš Danzigo į Klaipėdą tai tikties vienos nakties kelionė laivu be jokiu ekstra iškaščių.

Sekanti išplaukiami iš New Yorko: Laivas „LITUANIA“ 1 d. Rugs. Laivas „ESTONIA“ 22 d. Rugsėjo Laivas „LITUANIA“ 13 d. Spalio

Kainos laivakortčių: į Klaipėdą visu keliu vandeniu: 3-čia klasa \$107; 2-rą — \$132.50

BALTIC AMERICA LINE,
9 Broadway, New York City.
Kreipkitės čionai ar prie savo vietinių agentų.

Ruffles

Puikus plaukai turėtų būti kiekvienos moteries pasididžiavimo turta, bet pleikimas ir nalkinimo darbas eina ranka rankon.

Yra plikasanu mirtinuoju prieku. Prisiurkite gerai savo plaukus ir galvos odą pirm, negu tie pasilaptingi parazitai pakirs plaukų šaknis, apdengs jūsų galvos odą nevariomis baltomis lupynomis, kas bus prieštastimi jūsų plaukų silkinimo.

Pirliete bonką Ruffles už 65c pas savo vaistininką, šienėn, arba 75c tiesiog per pašta iš laboratorijos.

F. A. D. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

TĖMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveikluotats Veikalas Antgalviu Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai iševivijoje — Juo veikiau tą veikalą užsaisakysite, tuo greičiau apsipazinsite su Amerikos lietuvių istoriją.

Kaina \$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNES” ADM.,
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

VIENAS IS SAUGIAUSIŲ BANKŲ.

Vienas iš saugiausių ir geriausių Bankų Pittsburgh, Pa., tai yra ALL NATIONS DEPOSIT BANK. Priima pinigus ant padėdumo ir moka 4 nuosimti. Siunčia pinigus į visas dalis svieto greitai ir saugiai. Minėto Banko užbežinis skyrus po vardu P. V. Obieunas and Co. Parduoda laivakortes ant visokių linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos ant greičiausių laivų. Parupinam pasus keliaujantiems į Lietuvą ir padirbam reikalingus dokumentus del partraukimo giminių iš Lietuvos. Padirbam igaliojimus arba davier-nastis.

Reikalui atsitikus kreipkitės prie vedėjo lietuviško skyriaus ADOMO VARAŠIAUS.

ALL NATIONS DEPOSIT BANK,
12-th and Carson Street, Pittsburgh, Pa.